

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

NOVADNIEKS

● SESTDIENA, 2001. GADA 17. FEBRUĀRIS ● Nr. 13 (7162) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,22

Līvānu novada pensionāri viesojas Saeimas namā

● Līvānu novada pensionāru apvienības locekļi kopā ar priekšsēdētāju Venerandu Cauni (trešā no labās) pusotru stundu pavadīja sarunās ar Saeimas deputāti Kristianu Libani (sestā no labās).

Līvānu novada pensionāriem nesēn bija izdevība viesoties Saeimas namā Rīgā.

Kā pastāstīja Līvānu novada pensionāru apvienības priekšsēdētāja Veneranda Caune, viesošanās Saeimā bijusi ļoti saturīga un interesanta,

jo līvāniešus Rīgā sagaidījusi viena no Saeimas deputātēm — Kristiana Libane. Pensionāri apskatīja Saeimas telpas, tostarp arī sēžu zāli un vairāk kā stundu pavadīja sarunās ar K.Libani. Šajā laikā tikušas pārrunātas pensionāriem aktuālas problēmas, pie-

mēram, komunālo maksājumu dārdzība, kas daudzus Līvānos dzīvojošus pensionārus piespiedusi pārcelties dzīvot uz piepilsētas dārza mājiņām. V.Caune atzina, ka daudz kas no runātā deputātei bijis pārsteigums, kas vēlreiz pierāda, ka liela daļa Latvijas lauku

laužu un problēmu Sacimas deputātiem un ministriju darbiniekiem ir svešas.

Līvānu novada pensionāru apvienības vārdā Veneranda Caune pateicas Ilmāram Meluškāna kungam par brauciena organizēšanu.

G.Kraukle

TRAIPS

Sveiks, Kaspar Šņepst!

Padomju gados, lai maldinātu lasītājus un iepatētu viņiem domu, ka laikraksta redakcijā strādā daudz žurnālistu un ārštata autoru, no «augšas» tika nodiktēts nerakstīts likums, t.i., vienam un tam pašam rakstojam darbiniekam redakcijā bija vairāki pseidonīmi un žurnālistam katru materiālu avīzē, ko ir sagatavojis, paraksta ar savu uzvārdu, tā apliecinot savu atbildību par sniegto informāciju gan lasītājam, gan izdevēju priekšā.

No 1999. gada 13. janvāra pēc redaktora uzaicinājuma laikrakstā «Novadnieks» par ārštata autoru sāka strādāt pensionārs Antons Rancāns. Ārštata autori sagatavo materiālus, fotogrāfijas, zīmējumus pēc redakcijas pasūtījuma vai arī pēc savas iniciatīvas publicēšanai un redakcija autora sagatavoto darbu pārskatīja.

Kaut arī Antona Rancāna materiālu klāsts (kā jau lasītājs ie-

vēroja) «Novadniekā» neizcēlās ne ar kvantitāti, ne ar kvalitāti, jo vairākās publikācijās tika pieļautas kļūdas, par kurām «Novadniekam» nācās atvainoties lasītājiem, tomēr par darbu, fotogrāfijām un personīgā autotransporta izmantošanu izdevumus Rancāna kungam redakcija kārtīgi un sistemātiski samaksāja. Tā 1999. gadā SIA «Novadnieks. Redakcija» pensionāra A.Rancāna budžetu papildināja ar 1683 latiem, tajā skaitā par fotogrāfijām un personīgā autotransporta izmantošanu tika izmaksāti 273 lati un vēl papildus 374 lati par tālrunu izbraucieniem uz kaimiņu rajoniem un pētnieciskiem materiāliem, kuru sagatavošanā bija nepieciešams ilgāks laiks. 2000. gada statistika ir sekojoša: kopā saņemti 969 lati, tajā skaitā par fotogrāfijām, zīmējumiem un personīgā autotransporta izmantošanu 351 lats un 54 lati piemaksāti par papildus darbiem.*

2000. gada novembrī A.Rancāna kungs saslima un pēc atveseļošanās, kā īsts angļu džentl-

menis, neatvadoties, neko nepaskaidrojot redaktoriem, pazuda, tā teikt — iekrita ar galiem ūdenī.

Toties pēdējā laikā lasītāji varbūt ir ievērojuši, ka «Vietējā» avīzē parādījušies raksti, kuru paraksta autors Kasparš Šņepsts. Tas nav neviens cits kā nomašķējies Antons Rancāns. Šis viltvārdis Kasparš Šņepsts, stāgā pa organizācijām un izplata melīgu informāciju, ka, lūk, tagad viņš piestrādā «Vietējā» tāpēc, ka «Novadniekā» viņam neesot maksājuši par personīgā autotransporta izmantošanu.

Tāpēc arī tapa šī vēstule melīmu viltvārdim Kasparam Šņepstam.** Lai jebkurā ģimenē un organizācijā lasītāji zinātu, ka Antons Rancāns izplata melīgu informāciju un savu netīro sirdsapziņu maskē ar segvārdu.

«Novadnieks» brīdina arī vēlētājus — esiet modri, jo melīgais cilvēks balotējis Preiļu novada pašvaldību vēlēšanās Zemnieku savienības sarakstā. Cilvēks, kas maskējas un cenšas otru nomelnot, diez vai spēš

klūt par īstu tautas kalpu, jo sirdsapziņa ir jau netīra un hameleons ir un paliek hameleons.

Redakcija lasītājiem paziņo, ka Antonam Rancānam vairs nav nekādu darba attiecību ar rajona laikrakstu «Novadnieks».

«Novadnieka» kolektīvam ir jāizsaka nožēla par vilšanos cilvēkā, ar kuru nepilnus divus gadus nācās strādāt kopā, un kurš tagad par savu bijušo kolektīvu izplata melus. Mēs, «Novadnieka» redakcijas darbinieki, zinām, Kasparš Šņepst, ka nepateicība ir pasaules alga.

Tamāra Elste,
Lidija Kirillova,
Žanna Meluškāne,
Ginta Kraukle

* Visas Antona Rancāna ieņēmumu deklarācijas par saņemto atalgojumu «Novadniekā» atrodas Valsts ieņēmumu dienestā.

** LR likumā «Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem» IV nodaļas 24. panta 5. punktā ir teikts, ka žurnālistam ir tiesības pirms publicēšanas svītrot savu parakstu zem materiāla, ja tā saturs rediģēšanas procesā ir sagrozīts. Pseidonīmu likums neparedz.

Ja neesat abonējuši «Novadnieku», jūs to varat iegādāties Preiļos veikalā «Vektra-2» (Celtnieku ielā 2), IU «Volkovs» pārtikas veikalā (Rēzeknes ielā 2), «Pie Kriša» (Rēzeknes ielā 36), «Arka» (Daugavpils ielā 66), «Beta» (Brīvības ielā 2) un IU «Vlad» veikalā (Pils ielā 10a).

ĪSZIŅAS

Preiļu TIC piedalās izstādē «Balttour 2001»

No 16. līdz 18. februārim starptautiskajā tūrisma gadatirgū «Balttour 2001», kas notiek Rīgā izstāžu zālē Ķīpsalā, piedalās arī Preiļu rajona tūrisma informācijas centrs (TIC). Kā «Novadniekam» pastāstīja rajona padomes tūrisma darba organizatore Irēna Kjarkuža, šoreiz TIC prezentē lauku uzņēmējus, kuri nodarbojas ar tūrisma pakalpojumu sniegšanu, popularizē viesu mājas, atpūtas bāzes. Sagatavoti bukleti, reklāmas prospekti un fotogrāfiju albumi par gandrīz visiem tūrisma uzņēmumiem, bet rajonā tādu ir 17.

Vēlētājiem būs izvēle visos pagastos

Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā pagarinājumā Silajāņu pagastā iesniegti divi saraksti, uz septiņām deputātu vietām kandidē 13 cilvēki, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona vēlēšanu komisija. Otrs deputātu kandidātu saraksts iesniegts arī Vārkavas un Rušonas pagastā. 11. marta vēlēšanās rajonā visās pašvaldībās vēlētājiem būs izvēle vismaz no diviem sarakstiem.

Par gatavošanos vēlēšanām un to norisi pašvaldību vēlēšanu komisiju priekšsēdētāji un sekretāri runās seminārā, kas notiks 20. februārī un kuru vadīs Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvji.

Līvānu novadu apmeklēs divi ministri

Kā «Novadnieku» informēja VAS «Latvijas valsts meži» Dienvidlatgales mežsaimniecības izpilddirektors Jānis Klaužs, 21. februārī Līvānos ieradīsies izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Greiškālns, lai iepazītos ar problēmām Līvānu 2. vidusskolā. Bet 2. martā, lai iepazītos ar Līvānu novada ekonomiskajām problēmām, darba vizītē ieradīsies finansu ministrs Gundars Bērziņš. Abu ministru vizītes iniciators ir informācijas sniedzējs Jānis Klaužs.

Teātru skate un seminārs avīžu redkolēģijām

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona bērnu un jauniešu centrs, 21. februārī pulksten 10.00 notiks seminārs skolu avīžu redkolēģijām. Bet 23. februārī pulksten 11.00 Sutru kultūras namā būs skatāma rajona skolu teātru un literāro uzvedumu skate.

Pauž bažas sakarā ar iespējamo «Apsardzes» privatizāciju

Līvānu novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gerčāns puda bažas sakarā ar iespējamo valsts policijas struktūras «Apsardze» privatizāciju. Šobrīd «Apsardze» ir vienīgais uzņēmums, kas sniedz apsardzes pakalpojumus Līvānu novada teritorijā. «Apsardzes» privatizācijas rezultātā varētu celties arī pakalpojumu cenas. Novada vadītājs pat pieļauj iespēju, ka tādā gadījumā pašvaldības iestādes būs spiestas atteikties no «Apsardzes» pakalpojumu izmantošanas, un tas savukārt varētu veicināt zādzību skaita pieaugumu no pašvaldību iestādēm. «Apsardzes» darbinieki, kā zināms, veic ne tikai signalizācijas sistēmu uzstādīšanu un apkalpošanu, bet arī profilaktiskos pasākumus kārtības uzturēšanā pilsētā.

«Mežrozīte HES» būs viesnīca un kafējnīca Līvānos

Līvānu novada dome atļāvusi SIA «Mežrozīte HES» ēkas Līvānos, Rīgas ielā 95 rekonstrukcijas būvprojekta izstrādi. Ēkā Dubnas krastā līdzās hidroelektrostacijai plānots ierīkot viesnīcu un kafējnīcu. Būvniecība tiks uzsākta jau šovasar un plānots, ka to pabeigs līdz 2003. gadam. Saskaņā ar domes lēmumu līdz šī gada 30. aprīlim SIA «Mežrozīte HES» ir jānojauc nedegusi ēka Rīgas ielā 95, kas atrodas uz firma piederošās zemes.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Sargāsim savu veselību!

Latvijā strauji pieaug saslimstība ar gripu. Skaitļi liecina, ka valstī sākusies gripas epidēmija. Vislielākā saslimstība ir Daugavpilī, Liepājā, Ventspilī un Valkā. Pieaug saslimstība arī ar akūtām elpoceļu infekcijām. Karantīna gripas dēļ pilnīgi vai daļēji līdz šim ieviesta 15 skolās Rēzeknes, Liepājas, Kuldīgas un Daugavpils rajonā. Nacionālais vides veselības centrs (NVVC) kā visefektīvāko pretlīdzekli iesaka vakcināciju, jo imunitāte izveidojas divu nedēļu laikā. Turklāt arī šogad NVVC laboratorijās konstatētie cirkulējošie A un B gripas vīrusa celmi sakrīt ar vakcīnas sastāvā iekļautajiem. Plaši gripas uzliesmojumi skāruši arī Vāciju, Austriju, Šveici, Slovākiju, Somiju un Krieviju.

Jauns likums

Likums par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem stājas spēkā 1. jūlijā, bet reālu darbību vienotais uzraugs sāks tikai septembrī. Līdz 1. oktobrim jānosauk veidojamajai institūcijai būs jāpārņem pašreizējo regulatoru — Telekomunikāciju tarifu padomes, Energoapgādes regulēšanas padomes, Dzelzceļa administrācijas un Satiksmes ministrijas sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas funkcijas. Pašreiz Ekonomikas ministrija izsludinājusi konkursu uz jaunveidojamās vienotās sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas priekšsēža un četrus padomes locekļu vietām. Konkurssā izvēlētie amatpersonu kandidāti ekonomikas ministram apstiprināšanai valdībā jāiesniedz līdz 20. martam. Atbilstoši konkursa noteikumiem pretendentiem jābūt augstākajai izglītībai, atbilstoši darba pieredzei, izpratnei par regulatora darbību un likumdošanu, jāzina vismaz viena svešvaloda un jābūt Latvijas pilsonim.

Valdība nolemj likvidēt «Apsardzi»

Otdien valdība nolēma, ka «Apsardzi» nesaglabās kā atsevišķu policijas struktūrvienību. MK uzdeva valsts policijai sagatavot iespējamus «Apsardzes» reorganizācijas modeļus. Iekšlietu ministrijas argumenti pret gaidāmo «Apsardzes» privatizāciju lielākoties saistīti ar milzīgajām naudas summām, kas nepieciešamas reorganizācijas procesam. Aprēķināts, ka, laužot darba līgumus ar darbiniekiem, vienreizējās izmaksas sasnies 600 000 latu, bet tehnikas lizinga līgumu laušana nozīmētu vēl 800 000 latu izdevumus. Valsts policijas aprēķini liecina, ka pēc «Apsardzes» likvidēšanas nāksies izveidot policijas iecirkņus 15 mazpilsētās, zaudēto 1000 «Apsardzes» darbinieku vietā nāksoties pieņemt darbā tikpat policistus un iegādāties 70 patruļdienesta automašīnas, kuru uzturēšanai gadā vajadzētu vismaz 4,8 miljonus latu.

Šobrīd apvienība «Apsardze» apsargā 850 valsts un pašvaldības objektus, tās gada apgrozījums pārsniedz 1,2 miljonus latu. Pēdējo piecu gadu laikā šī iestāde novērsusi 1000 zādību mehānismus, 600 likumpārkāpumus, kas nav saistīti ar objektu apsardzi, atklājusi 700 kriminālpārkāpumus un aizturējusi 3000 personas par administratīviem pārkāpumi. Jautājums — ja valstī policijas uzturēšanai katastrofāli trūkst naudas, kāpēc jālikvidē «Apsardze»?

Jāizkar karogi

Ir stājušies pēkšņi grozījumi likumā «Par valsts karogu», kas paredz, ka pie dzīvojamām ēkām valsts karogs turpmāk būs jāizkar 16. februārī — Lietuvas Republikas Neatkarības dienā, un 24. februārī — Igaunijas Republikas Neatkarības dienā un decembra pirmajā svētdienā — Pret latviešu tautu vērstā totalitārā komunistiskā režīma genocīda upuru piemiņas dienās karogi jāizkar sēru noformējumā.

Līdz ar to turpmāk valsts karogi pie dzīvojamām ēkām jāizkar 16. februārī, 24. februārī, 25. martā (sēru noformējumā), 1. maijā, 4. maijā, 14. jūnijā (sēru noformējumā), 17. jūnijā (sēru noformējumā), 4. jūlijā (sēru noformējumā), 11. novembrī, 18. novembrī, decembra pirmajā svētdienā (sēru noformējumā).

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033. Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks». Redakcija.

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (žurnālistiem). Fakss 22305.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

PAŠVALDĪBĀS

Rajona padome izskatīja Valsts kontroles ziņojumu

Preiļu rajona padome izskatījusi Valsts kontroles ziņojumu par revīzijas rezultātiem. «Novadnieks» jau informēja, ka pagājušā gada decembrī un šī gada janvārī rajona padomē notika revīzija par 1999. gada pārskata sastādīšanas pareizību.

Valsts kontroles pašvaldību revīzijas departamenta ziņojums rajona padomei ietvēra ieteikumus grāmatvedības procedūru un iekšējās kontroles uzlabošanai. Tika pārbaudīta un novērtēta iekšējās kontroles sistēma saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas

standartiem, lai noteiktu, cik lielā mērā uz to var paļauties.

Lai sekmētu grāmatvedības kontroles, finanšu un administratīvo procedūru pilnveidošanas procesu, pašvaldības vadībai tika iesniegti priekšlikumi un ieteikumi. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes finanšu, ekonomikas un centralizētās grāmatvedības nodaļā, lielākie pārmetumi bijuši par to, ka pašvaldības iestādei Aglonas internātmācībnīcijai uzrādīts nereāls debitoru parāds, tajā skaitā ir summas, kas radušās jau 1995. un 1997. gadā. Padomes gada kopsavilkuma bilancē nav uzrādīti ilgtermiņa finanšu noguldījumi, tajā skaitā ieguldījumi pašvaldības uz-

ņēmumos, kā arī pašvaldības uzņēmumiem piešķirtās investīcijas. Vairāki aizrādījumi atbilstoši likuma «Par grāmatvedību» prasībām jau novērtēti.

Rajona padomē nolemts Valsts kontroles ziņojumu pieņemt zināšanai. Finanšu nodaļas vadītājam Bronislavai Savickai un galvenās grāmatvedes vietniecei Olgai Aframenkovai, sastādot pārskatu par 2000. gadu, ņemt vērā Valsts kontroles ieteikumus.

Rajona padomes priekšsēdētājam Arvidam Soldānam LR darba likumdošanā noteiktajā kārtībā piemērot disciplinārsodus darbiniekiem, kuri nav iekļāvuši grāmatvedības uzskaites reģistros ne-

pieciešamo informāciju un nav to uzrādījuši 1999. gada pārskatā, nav ievērojuši revīzijas pārskata par saimnieciski finansiālo darbību zvērinātās revidentes M.Porietes ieteikumus gan par 1998. gadu, gan par 1999. gadu, nav veikuši pilnīgu grāmatvedības uzskaites kārtošānu Preiļu rajona padomē, kā arī nav pildījuši 1997. gadā veiktās Valsts kontroles revīzijas noteikumus.

Preiļu rajona padomes izpildītorei Aina Pastorei uzdots kārtējā padomes sēdē sniegt informāciju par Valsts kontroles priekšlikumu novērsānu.

L.Kirilo

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

14. februārī notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde.

Par speciālo budžetu

Padomes locekļi apstiprināja speciālo budžetu ieņēmumos 434 728 latu apmērā un izdevumos 454 483 latu apmērā ar līdzekļu atlikumu 2001. gada sākumā 39 067 latu apmērā.

Grozījumi pamatbudžetā

Preiļu rajona padomes 2001. gada pamatbudžetā

veikti sekojoši grozījumi. Ieņēmumu daļa palielināta par 20 841 latu, tajā skaitā mērķdotācija no valsts budžeta direktoriem piemaksu noteikšanai atestācijas rezultātā — 9771 lats, mērķdotācija no valsts budžeta pedagogiem, kuri māca latviešu valodu un citus mācību priekšmetus latviešu valodā mazākumtautību skolās un klasēs — 8520 lats, mērķdotācija no valsts budžeta pedagogiem, kuri māca kristīgo mācību un ētiku — 2550 lats.

Par 20 841 latu palielināta pamatbudžeta izdevumu daļa. No šīs summas izglītībai paredzēti 24 841 lats, tajā skaitā pedagoģisko darbinieku darba apmaksai un sociālās nodrošināšanas obligātajiem maksājumiem — 16 531 lats un 4310 lats, izglītības pārvaldei saimniecisko izdevumu segšanai — 5500 lats, bet par 1500 latiem samazināti saimnieciskie izdevumi Preiļu rajona bērnu un jauniešu centram. Par 4000 latiem samazināts finansējums izpildinstitūcijai.

Apmaksāta dalības maksa konferencē

Rajona padome izskatīja ģimenes atbalsta koordinācijas centra izpildītore M.Prieckules 2000. gada 28. decembra iesniegumu par konferencē «Ģimene — pamats tautai un valstij» dalības maksas segšanu vienam dalībniekam un nolēma, ka piešķirs no rajona padomes 30 latus šim mērķim.

Sagatavoja L.Kirillova

Turpinājums nākamē numurā

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

Atļauj būvprojektu izstrādi

Atļauta metāla ugunsgrēku novērošanas torņa Rožupes pagasta «Starēs» būvprojekta izstrāde Preiļu virsmēžniecībai;

Līvānu fondam «Baltā māja» atļauta būvprojekta izstrāde ēkas Līvānos, Rīgas ielā 216 rekonstrukcijai. Ēkā paredzēts veikt pārpļānošanu, logu un durvju nomainīšanu, ūdensvada un kanalizācijas ierīkošanu, elektroinstalācijas nomainīšanu un ārējo apšūšanu ar deļiem.

Rikos gadatirgu

Dome devusi atļauju SIA «Runcis» gadatirgu rīkošanai 2001. gada 17. februārī un 17. martā tirgum piegulošajā pašvaldības zemes teritorijā. Vietējā nodeva par katru gadatirgu reizi — Ls 50.

Par nodokļu maksājumiem

Dome piekritusi SIA «Runcis» īpašuma nodokļa pa-

matparāda palielinājuma un kavējuma naudas dzēšanai ar nosacījumu, ka īpašuma nodokļa pamatsumma Ls 1640,84 apmērā tiks nomaksāta līdz 2001. gada 31. martam.

SIA «Nelli» dzēsts nekustamā īpašuma nodoklis Ls 29,94 apmērā par zemi Līvānos, Rīgas ielā 84 par periodu no 2000. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 7. jūlijam, tas ir, līdz pirkuma līguma noslēgšanai starp Līvānu novada domi un SIA «Nelli».

Dome dzēsa bankrotējošā IU «RESI LV» iedzīvotāju ienākuma nodokļa parādu, kas bankrota procedūras pabeigšanas dienā sastādīja Ls 38 243,90, tajā skaitā: pamatparāds — Ls 29 046; pamatparāda palielinājums — Ls 919,79; kavējuma nauda — Ls 8278,11.

Iznomāja zvejas tiesības

Dome iznomāja rūpnieciskās zvejas tiesības Daugavā Līvānu novada administratī-

vās teritorijas robežās līdz 2001. gada 31. decembrim sekojošām personām: Pēterim Lazdānam (ar vienu zvejas tīklu 70 metru garumā); Igoram Nikitovam (ar diviem zvejas tīkliem 80 metru kopgarumā); Valdim Baltmanim (ar vienu zvejas tīklu 60 metru garumā); Valērijam Mihejevam (ar vienu zvejas tīklu 30 metru garumā); Jurijam Cerpem (ar vienu zvejas tīklu 60 metru garumā); Eduardam Pantokam un Jurim Patmalniekam (ar vienu zvejas tīklu 30 metru garumā). Zvejas tiesību nomas maksa gadā noteikta Ls 2 par katrām 5 metriem tīkla garuma.

Par šaubīgo debitoru parādu norakstīšanu

Dome izveidojusi rezerves šaubīgu debitoru parādiem — Ls 10 889,93. No izveidotajām rezervēm norakstīti šaubīgi debitoru parādi par siltumapgādi dzīvokļos:

kuri nebija izīrēti — Ls 6311,17;

kuru īrnieki miruši — Ls 395,81;

kurus īrnieki ir atbrīvojuši un parādu piedziņa nav iespējama — Ls 4182,95.

Piešķirti līdzekļi

Piešķirti 70 lats koncerta «Pret narkotikām» organizēšanai 17. februārī, kuru atbalsta Līvānu kultūras centrs un Līvānu ģimnāzija.

60 lats piešķirti Līvānu novada Sarkanā krusta pirmorganizācijai asins donoru dienas organizēšanai.

Konkursa «Mis no Mistērs Jēkabpils», kurā piedalījās arī Līvānu novada iedzīvotāji, organizēšanai, Līvānu novada dome piešķīra Ls 75. Pārāides nodrošināšanai SIA «Līvānu televīzija» dome piešķīra Ls 75. (Deputāts Jāzeps Brencis balsojumā nepiedalījās).

Līvānu novada dome, kas ir sabiedriskās organizācijas «Jasmuižas fonds» sastāvā, piešķīrusi Ls 50 biedra naudas nomaksai par 2000. gadu.

G.Kraukle

KRITISKA SITUĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

Dubnā iet ledus jeb mūs izglāba daba nevis pašvaldība

● Visvairāk applūdušas ir Dubnas un Liču iela — zemākā vieta, kur vajadzīgs pacelt krasta līmeni, ierīkot caurteci un nelielas slūžas, spriež iedzīvotāji.

Ceturtdien Līvānu iedzīvotāji, kuru individuālās mājas atrodas Ubagļiča rajonā, griežas pēc palīdzības redakcijā. Izejot no krastiem Dubnai, bija applūduši vairāk nekā 20 māju pagrabi. Iedzīvotāji notiekošajā vaino ūdens līmeņa celšanos, kas saistīta ar Straumes HES celtniecību Līvānos.

Ačgārnī plūdi

Ubagļiča iedzīvotāji, kas savās mājās dzīvo jau desmit gadu, šādus palus neatceras. — Šogad ledus iet pavisam ačgārnī. Parasti tas sakrājas gar krastu, bet upes vidū vienmēr ir neaizsalusi tērcīte. Vienīgā vieta, kur upe parasti aizsalst, ir līdzās peldvietai, taču palu laikā šis lielais ledus parasti tiek salauzts pret dzelzceļa tilta betona konstrukcijām. No pieredzes zinām, ka vispirms applūst Upes iela zem dzelzceļa tilta, tur pavasaros nav iespējams izbaukt. Šogad šī ieliņa ir sausa, un plūdi it kā nāk pret straumi, — stāsta Kārlis Bogdāns.

Ūdens pagrabos sācis sūkties jau šīs nedēļas sākumā, iedzīvotāji griezušies domē ar iesniegumu, taču nekādu konkrētu rīcību no pašvaldības tā arī nav sagaidījuši. Līgums, ko pašvaldība noslēgusi ar HES saimniekiem, paredz kompensēt materiālos zaudējumus tikai tad, ja tie radušies HES darbības laikā. Tā kā pagaidām ir veikta vienīgi aizsprosta izbūve un HES vēl nestrādā, tad nekādas kompensācijas pēc šī dokumenta īpašniekiem it kā nepienāktos. Vienīgais, uz ko cer iedzīvotāji, ir kompensācija par zaudējumiem, kas radušies

«HES izraisīto plūdu gadījumā ledus iešanas laikā».

Līvānu novada domē klusums

Novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns ceturtdien «Novadniekam» sacīja, ka pagaidām nav pamata runāt par HES vainu notikušajā. Lai zaudējumi tiktu kompensēti, esot jābūt konkrētiem un neapgāžamiem pierādījumiem, ka vainīgs HES aizsprosts, un to pagaidām domē neesot. Ūdens līmeņa celšanās, ko izraisīja aizsprosta būve, ledus iešanu tikai veicinājusi nevis kavējusi, uzskata V.Gercāns.

Tomēr iedzīvotāji pārliecināti, ka nepieciešami pierādījumi viņiem ir. Kā atzīst Kārlis Bogdāns, 16 gadu laikā šī ir pirmā reize, kad viņa mājas pagrabā jau trīs dienas stāv ūdens. Arī pārējo māju iedzīvotāji apgalvo, ka ūdens pagrabos ir tikai atsevišķos gados. Piemēram, Veneranda Veigule stāsta, ka 21 gada laikā viņas mājas pagrabā ūdens bijis tikai četras reizes, taču, ņemot vērā silto ziemu un plāno ledu, šīgada pali viņu ļoti pārsteiguši. Parasti plūdi sākās pie tilta un tikai tad ūdens sāka sūkties māju pagrabos.

Ir pārkāptas cilvēktiesības

Ceturtdien Dubnas un Liču ielas krustojumu pilnībā bija pārņēmuši Dubnas palu ūdeņi, un dažās mājās iebraukšanai bija nepieciešama pat laiva. Iedzīvotāji uzskata, ka upes krasts iepretim krustojumam ir viszemākā vieta, kur būtu nepieciešams uzbūvēt dambi, ierīkojot caurteci un slūžas, lai varētu regulēt ūdens līmeni palu laikā. HES celtniecība un darbība nedrīkstētu ap-

● Terentij Ustinovs no Liču ielas, glābjot peldošās gurķu burkas, ir satraucies, ka turpmāk plūdi var atkārtoties biežāk. Foto: M.Rukosujevs

draudēt Ubagļiča iedzīvotāju īpašumus. Applūdušajos pagrabos daudzu māju iemītniekiem ir uzstādītas kurtuves, kuras palu dēļ nav iespējams izmantot. Līvānieši uzskata, ka HES celtniecība ir sasteigta un nepārdomāta. — Mums nav pretenziju pret būvniecību, taču vispirms bija jāveic nepieciešamie priekšdarbi — jāpaceļ ielu līmenis, kā tas, starp citu, paredzēts līgumā, jāizveido atsūkņēšanas iekārtas, jānostiprina krasti zemākajās vietās, jāierīko caurteces. Līdz šim nekas nav ticis darīts, lai nodrošinātu nepārtu autotransporta satiksmi atsevišķās Ubagļiča ielās, un aizsargātu iedzīvotāju īpašumu bojāšanu. Mājsaimnieki uzskata, ka šādi ir pārkāptas viņu elementārās cilvēktiesības.

Veneranda Veigule dzīvo kopā ar 86 gadus vecu tanti, viņas pagrabā ir uzstādīta kurtuve, taču līdz tai var aizkļūt tikai ar lielajiem zvejniem zābakiem. — Vecā Straumes HES laikā Ubagļiča mājas neļāva būvēt, jo pavasaros ledus gāja pa veco upes gultni, kur tagad ir mājas. Celtniecība te sākās tikai piecdesmitajos gados.

Šajās mājās ir ielikts viss mūsu mūža darbs, kāpēc tagad putnāt ārā. Kam tas ir izdevīgi? Mēs bijām pret HES celtniecību, taču neviens mūsu sacītajā neklausījās. Nevaru to nosaukt citādi, kā par ļaunprātīgu rīcību, — saka V.Veigule.

Dubnā iziet ledus

Pēcpusdienā Dubna tomēr nolemj vairs neļūst, un strauji sākas ledus iešana. Līvānieši spriež, ka lielais ledus gabals, kas bremzēja palu ūdeņus, tagad ir salauzts. Apmēram piecpadsmit minūšu laikā mūsu acu priekšā aizplūst arī ūdens no Liču un Dubnas ielām. Uz asfalta lēkā mazas zivteles, ledus brakš un ar milzu spēku rauj līdzī visu, kas gadās pa ceļam. — Šoreiz mūs izglāba daba nevis pašvaldība, — saka Ubagļiča iemītnieki. Tomēr viņu bažas nav apklusušas, bet tikai nedaudz pierimušas, jo nav zināms, ko nesīs nākamais pavasaris, kad ar pilnu jaudu savas turbīnas darbinās Straumes HES. Pagaidām iedzīvotāji jūtas vilušies — pašvaldības vienaldzīgā nostāja un neieklausīšanas iedzīvotāju viedokļos pārsteidz.

G.Kraukle

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un
ierosinājumus
uzklausīsim
pa tālr. 22059.

Pirmsvēlēšanu vīruss gripas laikā

Dakteri atzīst, ka gripas vīruss Latvijā šogad ieradīs no jūras. Visādā ziņā Liepāja sāka šķaudīt un klepot pirmā. Tagad jau pilnā sparā slimo rīdnieki un mums tuvie daugavpilieši. Vieni cer, ka potes paglābs, otri tiesā ķiplokmaizes, trešie nedara neko, sak, kā būs, tā būs.

Mūsu mīļajos Preiļos, paldies Dievam, tāda ista gripas epidēmija vēl nav sākusies. Visādā ziņā skolas bērni nav spiesti doties piespiedu brīvdienās karantīnas dēļ. Toties krietnu daļu sabiedrības, šķiet, inficējis kāds cits vīruss. Medicīniska nosaukuma tam nav, taču daudzas pazīmes liecina, ka vīruss ir lipīgs un, var teikt, pat bīstams.

Lieta tāda, ka nenovēršami tuvojas pašvaldību vēlēšanas. Tikai trīs nedēļas, un novadu domju, kā arī pagastu padomju deputātu krēslī mainīs saimniekus. Visu cieņu tiem tautas kalpiem, kuri savās pašvaldībās strādāja aizvadītos četrus gadus. Par viņu padarīto vairāk vai mazāk detalizētus izklāstus mēneša garumā varējāt lasīt arī «Novadnieka» lappusēs. Daudzi no viņiem godprātīgi veica savus pienākumus un ir gatavi arī tikpat godprātīgi strādāt turpmāko laika periodu. Toties citi uzskata, ka tie pirmie ir bijuši gatavie kaitnieki, ka paveiktais tādas pupu mizas vien ir, ka, lūk, VĪNI gan būtu izdarījuši pareizāk, labāk, daudzāk. Varbūt. Bet vai godīgāk?..

Te nu būtu vietā likt patiešām lielu un treknu jautājuma zīmi, jo kādas daļas līdzšinējo deputātu un nākamo deputātu kandidātu rīcība mani kā potenciālajā vēlētajā rada pamatotas bažas. Kā lai es uzticos un balsoju par sarakstu, kura sastādītāji, atbalstītāji un paši kandidāti pelna savu reitingu (vienkāršāk sakot, berz sodraino muti baltu), uzmetot pa netīram kleksim citiem. Var tikai pabrīnīties par izdomu un enerģiju, ar kādu šie kungi, un pa kādai kundzei arī, metušies pirmsvēlēšanu vīrusa apskāvienos.

Ticiet vai ne, bet Preiļos, kurus līdz šim vienmēr esmu uzskatījis gandrīz vai par ideālu paraugu starptautisko jautājumu mierīgai un veiksmīgai risināšanai, parādījies sauklis — glābiet, mūsējos šit! Izrādās, ka pirmsvēlēšanu cīņā kāda partija kā vairogu sev priekšā bīda ideju par to, ka Preiļos apspiežot krieviski runājošos uzņēmējus. Atrasts arī lielisks objekts — Preiļu pilsētas tirgus. Lūk, tagadējā domes vadība esot darījusi visu, lai atņemtu to bijušajam saimniekam SIA «RBKK-1», un, protams, «iefrētu robā» savējo. Jums, lasītāji, jāsaprot, ka runa vairs nav par personībām, bet par tautībām. Līdzīgas runas kļūst arī par citiem krievvalodīgajiem uzņēmējiem, kuri esot apspiesti, izolēti vai citādi pānākti, ka viņi novesti līdz bankrotam.

Par to, ka šī absurda lieta izrādās visai nopietna, mani pārliecināja Sergejs Serkovs, viens no pirmajiem privāto uzņēmējiem Preiļos, bijušais pilsētas tirgus saimnieks. Vairāk nekā stundu ilgajā sarunā «Novadnieka» redakcijā viņš sniedza pietiekami informācijas, kas apliecina pretējo, bet par to laikrakstā vēl rakstīsim. Tomēr ne jau tikai Preiļi ir pirmsvēlēšanu epidēmijas skartā vieta. Līdzīgi simptomi parādījušies arī Līvānu novadā, kur daudzas nebūšanas tiek atklātas tikai tagad. Jāprasa, cienītie taisnības cīnītāji, kur tad jūs bijāt agrāk? Laikam jau taupījāties finiša spurtam...

Līdz vēlēšanām palikušas tikai trīs nedēļas. Pietiekami, lai kandidāti nāktu klajā ar labām, konstruktīvām idejām, bet, acīmredzot, krietni par maz, lai sevi vislabākajā gaismā parādītu tie, kuriem patiesībā no kandidēšanas būtu jāturas labi tālu. Pats apbrīnojamākais, ka pirmsvēlēšanu drudža vīruss viņiem piemetas regulāri — kā vēlēšanas, tā slimi.

Lidija Kirillova

PIEREDZE

Dāņu demokrātija latviešu skatījumā

Livānu bērnu un jauniešu konsultatīvā centra «Paspārne» darbinieces kopā ar četriem Livānu sociālo un veselības aprūpes iestāžu pārstāvjiem nesēn atgriezās no studiju brauciena Dānijā.

— Brauciena laikā guvām vispusīgu ieskatu Dānijas veselības un sociālās aprūpes sistēmā, valsts iedzīvotāju labklājības nodrošināšanā, iepazīnāmies ar veselības un sociālo problēmu cēloņiem un to novēršanas praksi Dānijā, — stāsta centra vadītāja Marika Rudzīte. Pateicoties pārdomātai brauciena organizācijai, tas bijis ļoti noderīgs. — Ne reizi vien mūs pārņēma skumjas, redzot apskaužamās valsts un pašvaldības finan-

siālās iespējas Dānijā. Tomēr jutāmies arī patiesi priecīgi, ka Latvijā vēl ir tādas cilvēciskas vērtības, ko dāņi, neskatoties uz augsto labklājības līmeni, ir zaudējuši. Latvijā nereti kopā nākas dzīvot ģimenei vairākās paaudzēs. Tas nenozīmē tikai paaudžu konfliktus un strīdus, kā varētu domāt, bet arī ģimenisku attiecību saglabāšanu.

Brauciena dalībniekiem bija iespēja salīdzināt Dānijas un Latvijas sociālo un kultūras vidi. Jauniešiem Dānijā raksturīga drošības izjūta, ka vienmēr būs kāds, kas vajadzības gadījumā par viņiem parūpēsies — māte, tēvs vai arī valsts. Dāņi ar savu labklājības līmeni lepojas. Nevienam no strādājošajiem netais, ka nevēlas 50% no saviem ienākumiem «atdot» val-

stij nodokļu veidā, jo katrs zina, ka vajadzības gadījumā viņš būs finansiāli pasargāts. Pārsteidzoši, ka Dānijā vecāki bieži nejūtas personīgi atbildīgi par savu bērnu lēmumiem. Uz bērna vai jaunieša jautājumu: «Mamm, ko man darīt?», mamma visdrīzāk atbildēs: «Izvēlies pats! Izdomā pats, kas tev būs vislabākais, visnoderīgākais». Šāda atbilde stiprina demokrātīgai raksturīgo izvēles brīvību, taču palielina atsvešinātību tuvo cilvēku vidū. Tieši cilvēciskā atsvešinātība un vientulība ir visizplatītākais dāņu jauniešu pašnāvību cēlonis.

Brauciena dalībnieki apmeklēja vienu no Kopenhāgenas bērnu un jauniešu aprūpes centriem, divas valsts skolas, kuras neparastas pa-

dara to īpašā gaisotnē. Bija iespēja iepazīties ar jauno māmiņu aprūpes centriem un vairāku dāņu jauniešu centru darbību. Akcents tikšanās laikā likts uz savstarpējās sadarbības projektiem, kādi tiek realizēti lielākajā daļā Dānijas pilsētu. Piemēram Orhusā darbojas tā saucamais SSP projekts. Vienoti jauniešu interesēs darbojas skolas, sociālie dienesti un policija. Cits piemērs ir Horsenā apmeklētais «Veselības pilsētas veikaliņš». Tajā pārdod (!) optimismu, prieku, mierinājumu, idejas savas dzīves uzlabošanai. Tieši tāpat darbojas arī Livānu centrs «Paspārne», kas arī orientēts uz sadarbību starp dažādām institūcijām kopīga mērķa sasniegšanai — jauniešu sociālo un veselības problēmu risināšanai.

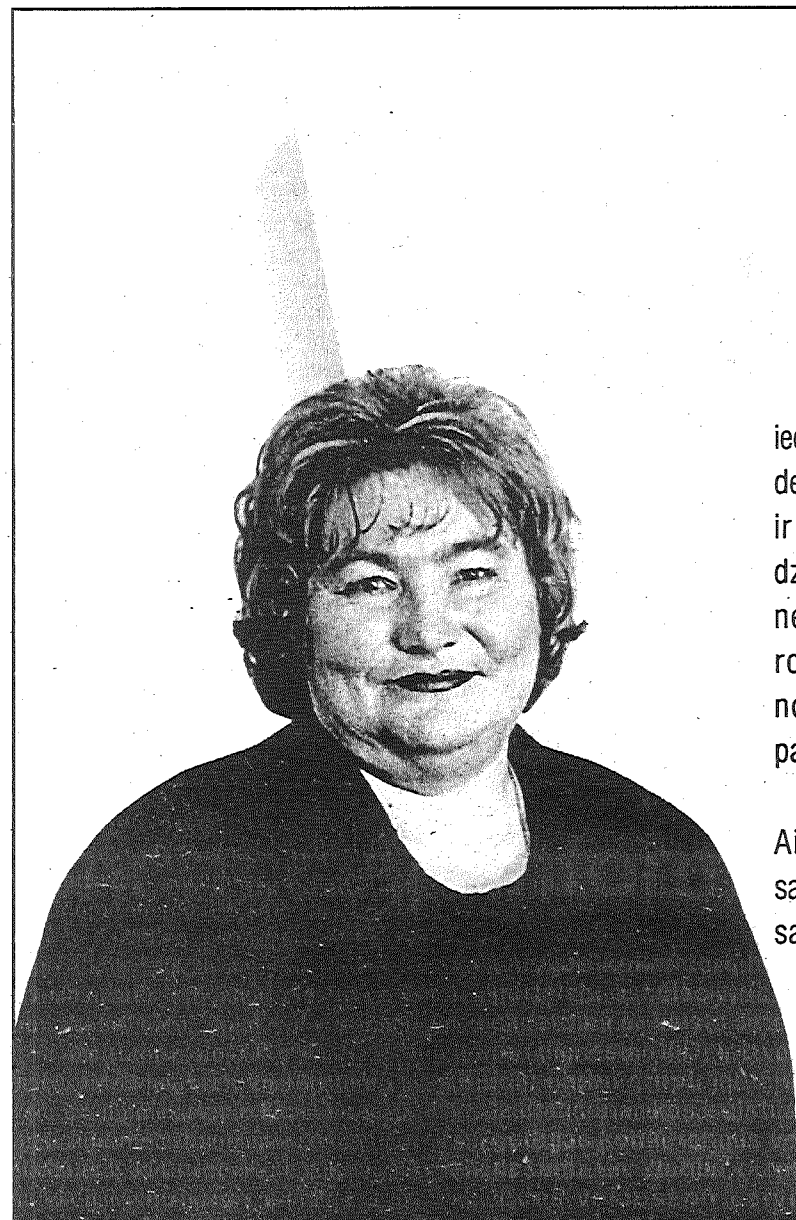
— Guvām impulsu turpmāk strādāt vēl pilnvērtīgāk un interesantāk. Stiprinājam pārliecību par mūsu veiktā darba kvalitāti un lietderību. Radās idejas par «Paspārnes» telpu paplašināšanu, taču mūsu lielākā problēma, protams, ir finansu līdzekļi. Dāņi sapratuši, ka lietderīgāk naudas līdzekļus investēt, piemēram, radot brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem, nevis vēlāk — ārstēšanā un noziedzības apkarošanā. Tomēr esam pārliecinājušies, ka daudz var panākt arī ar minimāliem līdzekļiem, aktivitāti un veselīgu attieksmi pret to, ko gribam, varam un reāli darām, — pēc brauciena sacīja «Paspārnes» vadītāja Marika Rudzīte.

G.Kraukle

● POLITISKĀ REKLĀMA

● POLITISKĀ REKLĀMA

● POLITISKĀ REKLĀMA

Mēs - Preiļu pagasta Plivdu sādžas iedzīvotāji atbalstām savienības "Latvijas ceļš" deputātu kandidātu sarakstu. Šajā sarakstā ir cilvēki, kuri spēj dot reālu ieguldījumu dzīves apstākļu uzlabošanai un cīņai ar nelegālu alkohola tirdzniecību. Iespēju robežās palīdzēs slimiem un nelaimē nokļuvušiem cilvēkiem. Tiks sakārtota pabalstu izsniegšanas kārtība.

Mēs ticam šo deputātu godprātībai! Aicinām 11. martā vēlētājus balsot par savienības "Latvijas ceļš" deputātu kandidātu sarakstu.

**Zinaida
Vilcāne**

MŪSU NOVADA IZAUGSMEI!

LATVIJAS CEĻŠ

Sēsīm atveseļotu sēklu

Lielražotājiem, profesionālajiem dārzu audzētājiem sēklas parasti tiek piegādātas apstrādātas. Pērkot sēklas, ja uz iesaiņojuma nav atzīmes, jānoskaidro, vai sēklas jau nav apstrādātas. Kodinātas sēklas parasti ir iekrāsotas zaļā, sarkanā, zilā vai kādā citā krāsā, lai pircējs tās labāk atpazītu. Šādām sēklām papildus apstrāde nav vajadzīga.

Tomēr nereti tirdzniecībā esošās sēklas ir nekodinātas un nekalibrētas. Mazdārziņu īpašnieki mājās apstākļos var sēklas izmērcēt 1% kālija permanganātā 30 minūtes vai 2-3% ūdeņraža pārskābes šķīdumā, pēc tam sēklas noskalo ūdenī un apžāvē vai vienkārši sausas sēklas izkarsē. Sēklas karsējot atbrīvojas no vīrusu slimībām.

Tomātu, gurķu, kāpostu un citu sēklu kodināšanai daudzi izmanto augu sulas. Tomēr jāatceras, ka šādām apstrādēm drīkst izmantot tikai veselu augu sulu. Ķiploku sulu ņem 20% no sēklu svara, var izmantot arī sasmalcinātus ķiplokus, ar kuriem sajauc sēklas un patur slēgtā traukā 30-50 minūtes. Vēl izmanto arī mārrutku un sīpolu sulu.

Labus panākumus sevišķi pret melnkāju, miltrasu un bakteriozi iegūst, sējot iepriekš izkarsētas sēklas (izmērcot tās uz īsu laiku, 25 minūtēm 50 grādu siltā ūdenī). Šādai karsēšanai ir ne vien dezinficējoša, bet arī stimulējoša nozīme. Sēklu norūdišana augus padara izturīgākus pret aukstumu un mitrumu.

Sēklas var mērcēt arī pelnu novilkumā, ko gatavo šādi: 1-2 ēdamkarotes pelnu ieliek vienā litrā silta ūdens, vienu diennakti nostādina. Vairākas reizes apmaisot, sēklas šajā šķīdumā mērcē 3-6 stundas. Pelnu sastāvā ietilpst ap 30 dažādiem elementiem. Pēc mērcēšanas pelnu novilkumā sēklas nav jāskalo. Var mērcēt arī mikroelementu šķīdumā — visbiežāk izmanto varu, mangānu, boru, cinku.

Sēklu kodināšanai var izmantot bioloģiskos vai ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus, bet tos nekādā ziņā nelieto kopā. Izvēle ir saimnieka ziņā. Kāpostu, tomātu, gurķu dēstu laistīšanai var izmantot sistēmas iedarbības fungicīdu Previkūru. Previkūru vēl izmanto augsnes dezinficēšanai pirms dēstu izstādīšanas. Dēstu audzētavās melnkājas ierobežošanai trīs dienas pirms sējas

var iestrādāt augsnes virskārtā Tiovit. Protams, sēklu apstrādei var izmantot vēl citus sēklu apstrādes veidus, paņēmienus un līdzekļus.

**Anita Trūpa,
Valsts augu
aizsardzības dienesta
Viļānu FDPP agronome**

LĪDZ VĒLĒŠANĀM 22 DIENAS

Katrs darbs ir jāizdara īstajā laikā

Kopš pagājušā gada rudens triju pašvaldību deputāti strādā kopā, jo izveidots Preiļu novads. Uz tikšanos ar «Novadnieku» gan ieradās nedaudzi.

PĒTERIS ROŽINSKIS, Aizkalnes pagasta teritoriālās komitejas priekšsēdētājs:

— Četrus gadus laikā, kas pavadīti pagasta padomes priekšsēdētāja amatā, padarīts daudz labu darbu. Ir bijuši arī tādi, kas nebija plānoti pirmsvēlēšanu programmā. Visvairāk līdzekļu ieguldīts izglītībā. Esam izremontējuši Aizkalnes pamatskolas zāli, kurai griestī bija avārijas stāvoklī, skolā ierīkots sanitārais mezgls, ievilkts ūdensvads, skolas ēka pieslēgta kanalizācijas sistēmai. Visām skolās ekām veikta jumtu renovācija. Esam iekārtojuši datorklasi. Četrus gadus laikā skolas kapitālajam remontam esam iztērējuši apmēram pusī pagasta gada budžeta.

Esam piedalījušies Reģionālā fonda līdzekļu piesaistīšanā, izstrādāts projekts par tūrisma informācijas zīmju uzstādīšanu novadā. Šis projekts jau aizstāvēts Ekonomikas ministrijā. Esam aktivizējuši arī vietējos uzņēmējus, kuri sagatavojuši divus projektus. Diemžēl pagastā tikai aptuveni 10 procenti zemnieku saimniecību ir ražotspējīgas, tas ir, tādas, kas produkciju ražo arī tirgum. Pārsvārā visi iztiek pašu spēkiem, taču tikai viena zemnieku saimniecība piesaista algotu darbu spēku. Pēdējā laikā jūtama tendence paplašināt piena lopkopību, un tas liekas iepriecinoši.

Esam pabeiguši 1,5 km ceļu posma Aizkalne — Kasture būvi, tas bija kopprojekts ar Rušonas pašvaldību. Apmēram tikpat liels ceļš posms uzbūvēts no Pelečankas līdz Jegorišķiem, kur atrodas Korna dzirnavas. Katru ziemu tīrām galvenos pagasta ceļus, gadās tā, ka mums jātura sniegš arī valsts ceļos. Pagastam savas tehnikas ceļu kopšanai nav, tāpēc regulāri slēdzam līgumus ar zemnieku saimniecību «Graubēni», kas šos darbus veic.

Feldšeru punktā esam iebūvējuši ūdensvadu un ierīkojuši kanalizāciju. Pagājušā gada beigās pabeigts bibliotēkas remonts, ir interneta pieslēgums, kas, starp citu, bija pirmais rajona lauku pašvaldībā.

Sociālās aizsardzības jomā organizējam mājas aprūpi vientuļajiem un slimajiem pensionāriem, kādu pagastā ir desmit. Katrs aprūpētājs mēnesī saņem no pieciem līdz desmit latiem. Vientuļajiem pensionāriem piešķiram arī malku, piegādājam nomaļus, kas ir lētāk.

Skolēniem apmaksājam brīvbiļetes braucieniem uz skolu, kas gadā izmaksā ap 1200 latu. Trūcīgo ģimeņu atvasēm dodam brīvpusdienas skolā, tādu bērnu ir apmēram 20 procenti. Šo ģimeņu bērni arī internētā uzturas par brīvu.

Pagasta kultūras dzīves pamats ir Aizkalnes pamatskola, tur arī notiek lielākie sarīkojumi. Pēc apvienošanās uz mūsu deju vakariem sākuši braukt arī Preiļu jaunieši. Mūsu lepnums ir muzejs. Kopā ar Preiļu pilsētas domi un rajona padomi piesaistījām līdzekļus un uzbūvējām keramikas cepli, kas pagājušajā vasarā uzsāka darbu.

Pērn pieņemām svarīgu politisku lēmumu — piedalīties Preiļu novada veidošanā. Tas tika darīts ar domu, ka strādāsim ne tikai savā labā, bet arī novada attīstībai, iesaistoties projektos, piedaloties dažādās valsts investīciju programmās, piesaistot fondu līdzekļus. Nedomāju, ka pēc apvienošanās mūsu pašvaldības iedzīvotāji būs zaudētāji. Cilvēki šo reformu nejutīs, to jutīs vienīgi administrācijas darbinieki. Bet ietaupītos līdzekļus varēsim izmantot infrastruktūras sakārtošanai, varēsim padomāt par kultūru, par palīdzību vientuļiem pensionāriem.

Diemžēl ciematā vēl joprojām nav sakārtota ūdens saimniecība, pārāk maz esam darījuši tūrisma servisa uzlabošanai. Tūristi, kas apmeklē muzeju, brauc projām, jo viņiem nevaram piedāvāt naktsmitnes, labu atpūtu.

ZINAĪDA VILCĀNE, Preiļu pagasta teritoriālās komitejas priekšsēdētāja:

— Preiļu pagasts pēc koplatības un iedzīvotāju skaita ziņā nav liels, bet padarījuši esam daudz. Tālāk dzīvojošajiem skolēniem apmaksājam ceļu uz skolu un atpakaļ. Ik mēnesī iztērējam 175 latus, gadā — 1600. Izskatām iesniegumus un piešķiram bērniem brīvpusdienas, gadā tas izmaksā 6000 latus. Studiju pabalsti arodskolu un augstskolu studentiem no pagasta budžeta paņem vēl 5000 latus. Pirmsskolas vecuma bērniem katru gadu sarūpējam Ziemassvētku saldumu paciņas.

Pagasta padomes ēkas jumta remontam iztērēti 3500 lati, uzstādīts jauns apkures katls par 400 latiem. Veikts ceļa Pelši — Krapiški kapitālremonts 1,7 kilometru garumā, šim mērķim izmantoti 13000 latu ceļu fonda līdzekļi. Vismaz divas reizes vasarā tiek greiderēti visi pagasta ceļi, ziemā tīrām sniegu, un tas izmaksā vairāk nekā 2000 latus gadā. Pēc iedzīvotāju lūguma pagarināts autobusa maršruts Līči — Mežsētas — Stolderi, lai skolēni varētu

ērtāk nokļūt skolā.

Katru gadu piedalījāmies konkursā «Sakoptākais pagasts un sēta Preiļu rajonā». Arī pērn saņēmām pārsteiguma balvu par sakoptāko pagastmājas apkārtni. Paldies par piedalīšanos rajona skatēs Jānim Seilim, Anatolijam Mūrniekam, Marianam Určam, Viktoram Pločinam, brāļiem Plivdām un citiem pagasta iedzīvotājiem, kuri kopj savas sētas.

Ar uzņēmējdarbību pagastā nodarbojas astoņas saimniecības, tās radījušas arī darba vietas, kas ir ļoti svarīgi mūsu smagajā ekonomiskajā situācijā. Pašlaik pagastā 15 procenti darba spējīgo iedzīvotāju ir bezdarbnieki. Katru gadu rīkojam algotos pagaidu sabiedriskos darbus, līdzekļus tiem piešķir valsts, bet daļu maksājam arī no pašvaldības budžeta. Līdz ar to kādu mazumiņu palīdzam tiem, kas ir palikuši bez iztikas līdzekļiem. Diemžēl ne visi veic uzticēto kā pienākas. Parasti bezdarbnieki lūdzas, lai pieņem darbu, bet, kad sāk strādāt, par dzeramo samaksā vairāk nekā nopelnīts. Kāda tam visam ir jēga?

Daudziem vientuļajiem pensionāriem sagādājam malku, izmaksājam bērnu pabalstus. Maksājam arī bērna dzimšanas, laulību pabalstus, 50 procentu apmērā apmaksājam slimnīcas izdevumus, īpaši dārgu operāciju gadījumos (kaulu transplantācija) piešķirām pabalstus 100 latu apmērā. Pavisam ik gadus sociālajiem pabalstiem tiek izmaksāti apmēram 12 tūkstoši latu.

22 tūkstošus latu pašvaldība līdz šim tērēja savstarpējiem norēķiniem ar citām pašvaldībām par bērnu mācībām skolās, par pagasta iedzīvotāju uzturēšanos sociālajās gultās. Tas bija viens no iemesliem, kāpēc uzskatījām par izdevīgu iekļaušanos Preiļu novadā. Mazās pašvaldībās bez ievērojamiem naudas līdzekļiem nav iespējams daudz padarīt. Gadu no gada problēmas kļūst asākas.

Arī zemes lietotāji pagastam ir parādā 7000 latus zemes nodokļa, komunālo maksājumu parāds ir 700 latu. Pašlaik pagasts ir naudas grūtībās, bet te nav vainojama teritoriālā reforma, un pilsēta no mums nav paņēmusi līdzekļus, kā daži spriež.

IMANTS BABRIS, Preiļu pilsētas teritoriālās komitejas deputāts:

— Gribu izteikt savu deputāta viedokli par aizvadītajos gados paveikto. Neskatoties uz mainīgo deputātu sastāvu un uz domes vadības stilu, sociālie, kultūras un sporta dzīves jautājumi tika risināti bez īpašas aizķeršanās. Tāpēc gribu uzsvērt vairākas pozi-

tīvas lietas.

Pirmkārt, notiek loģiska lietu sakārtošana siltuma padevē pilsētā. Kad pārņemām lietas domē, īsti nevarējām pat saprast, pie kā lai ķeras vispirms. Tagad darbs ir iesākts, tas ir jāturpina bez steigas. Otrkārt, šajos gados tiek sakārtotas skolu sporta bāzes. Tādai mazpilsētai kā Preiļi tas ir ļoti svarīgi. Treškārt, ļoti liels panākums ir tas, ka Preiļos šogad notiks Trīszvaigžņu spēles. Kopā ar valsts un sponsoru devumu ieguldījums pilsētas infrastruktūrā sasniegs ap 200 tūkstošiem latu. Tiek uzlabotas ne tikai sporta bāzes, bet ir darbs arī mūsu pilsētas iedzīvotājiem.

Preiļos ir netradicionāla pieeja arī ceļu un ielu sakārtošanai. Esam pārliecināti, ka nav vērts ielas labot piecdesmit gadus pa desmit metriem, bet iespējams dažu gadu laikā sakārtot visu. Pašlaik uzmanība pievērsta sektoram starp Daugavpils un Brīvības ielu. Maz pietrūka, ka būtu, kā saka, nogulējuši arī novada veidošanas procesu. Līdz ar to pašvaldībās ienāca valsts budžeta nauda vienreizējās dotācijas veidā.

Ir lietas, par kurām vēlējamies varētu mums likt minusa zīmes. Viens no tām — municipālās policijas likvidēšana. Primārais toreiz bija finansu trūkums, jo dome nevēlējās uzturēt iestādi, kuras darbs nebija pietiekami efektīvs. Taču pašlaik skaidri redzams, ka radies vakuumis. Tāpēc esam paredzējuši konkrētus soļus, šīs problēmas atrisināšanai. Pilsētā būs kārtubnieks, kas sekos, lai novada domes lēmumi nepaliktu uz papīra, bet tiktu izpildīti un noteikumi ievēroti.

ILMĀRS MELUŠKĀNS, Preiļu novada domes priekšsēdētājs:

— Es savu darbību varu sadalīt divos posmos — kad biju deputāts un kad sāku vadīt domi. Deputāta laiks bija mazāk svarīgs nekā mēneši, kas aizvadīti domes priekšsēdētāja amatā. Esmu pārliecināts, ka nevar visu laiku skatīties mutē opozīcijai. Un tas, ka opozīcija Preiļu domē bija visai zinoša, radīja pamatotu satraukumu bijušajā domes vadībā. Visādā ziņā jautājumā par pilsētas siltumsistēmas rekonstrukciju šis satraukums bija manāms. Tagad ir skaidrs, ka pārmaiņas bija nepieciešamas krietni agrāk un straujākos tempos.

Cilvēkus visvairāk interesē apkures jautājumi un siltumsistēmas rekonstrukcija. Kopumā viss ir izdarīts pareizi. Tagad zinām, ka bija kļūdas, bet tās mēs izlabosim. Arī šīs ziemas pretenzijas par to, ka centrālajā katlu mājā sūkņi trokšņo, ka ir lieli izmeši no skursteņa, ir pamatotas. Bet firmām par darbu vēl nav samaksāts, un

maksāsim tikai tad, kad neizdarības būs novērstas.

Nākamais lielais darbs, ar kuru jāietiek galā, ir visu pilsētas dzīvojamo masīvu nodrošināšana ar karsto ūdeni. Tas nav nekāds luksuss pakalpojums, bet nepieciešamība. Gada laikā to varēsim izdarīt. Šogad par realitāti jākļūst katlu mājas pieslēgšana gāzes vadam.

Izglītības pakalpojumu sniegšana bija un arī turpmāk būs prioritāte. Pabeigti iesākti darbi 1. pamatskolā, iecerēta Preiļu 2. vidusskolas siltināšana. Ceram piesaistīt Pasaules bankas līdzekļus pamatskolas energoefektivitātes paaugstināšanas projekta īstenošanai. Preiļu Valsts ģimnāzija gatavo projektu Valsts investīciju programmai nepabeigtā korpusa celtniecības turpināšanai.

Pēdējā gada laikā dzīvīgums parādījies arī pilsētas parkā. Šogad sakārtosim estrādi, elektrificēsim veco estrādi, ar Kultūrkapitāla fonda palīdzību atjaunosim vārtus. Tad nāks kārta tiltiņiem, saliņās apbūvei. Ir cerības, ka varēsim sakārtot arī parka ūdenssistēmu, jo ir cilvēki, kuri vēlas atjaunot dzirnavas, uzstādīt generatoru elektroenerģijas ražošanai.

Ilustrācijai, ka gada laikā var izdarīt ļoti daudz un nozīmīgu darbu, nosaukšu tikai dažus pērnā gada mēnešus. Piemēram, martā pieņemts lēmums par sociālo pabalstu izmaksas kārtību (nauda tiek tērēta iedzīvotāju veselības apdrošināšanai, bet pabalstī jāatstrādā labiekārtošanā), par nodokļu atvieglojumiem par jaunradītām darba vietām akciju sabiedrībā «Preiļu siers», par sadarbību Čerņavskas muzeja ierīkošanai. Aprīlī — lēmums par līdzekļu iedalīšanu NVO uzturēšanai, par telpu iznomāšanu SIA «Inter Tex» šūšanas ražotnei, par ielu seguma un ūdens novadīšanas sistēmas renovāciju, Preiļi tiek apstiprināti par 3. Trīszvaigžņu spēļu norises vietu. Maijā pieņemts lēmums par sadarbību ar Glubokoje Baltkrievijā. Jūnijā — lēmums par katlu mājas piebūves celtniecību, kā kurināmo izmantojot koksni, lēmums par tīrģus laukuma iznomāšanu. Oktobrī — lēmums par karstā ūdens padeves tīkla izbūvi siera rūpnīcas mikrorajonā. Novembrī — Preiļu novada domes pirmā sēde.

Aiz šiem nedaudzajiem teikumiem slēpjas reāli un lieli darbi, milzīgi finansiāli ieguldījumi, kuri prasa turpinājumu. Un svarīgi ir zināt, kāds būs šis turpinājums, kur aizsākt ideju īstenošanai ņemt naudu.

Preiļu novads, kas nodibināts tikai pirms nedaudziem mēnešiem, ir īstajā laikā sperts nozīmīgs solis. Aizkalnes un Līču ļaudis var būt droši, ka tā būs iespēja turpmāk vairāk attīstīt arī lauku teritorijas. Bet mēs strādāsim un meklēsim papildus resursus.

L.Kirillova

VID LATGALES REGIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

Lielākie sociālās apdrošināšanas iemaksu parādnieki

Saskaņā ar likuma «Par nodokļiem un nodevām» 9. punktu un likuma «Par sociālo apdrošināšanu» 23. panta 4. daļu visiem iedzīvotājiem ir tiesības zināt un līdz ar to arī kontrolēt veikto sociālās apdrošināšanas iemaksu apjomu. Pēc VID LRI datiem 2001. gada 22. janvārī lielākie sociālās apdrošināšanas nodokļa parādnieki ir Nikolaja Leonova mācību ražošanas zemnieku saimniecība, Līvānu poliklīnika, SIA «Run-cis», R.Leonova zemnieku saimniecība «Ezerkrasti», SIA «Varlīnde», Preiļu slimnīca, Līvānu slimnīca, SIA «Universālveikals PL», SIA «Ozols», SIA «Tauma Eikša».

Iekasēts vairāk nodokļu

Pateicoties daudziem sekmīgi strādājošiem nodokļu maksātājiem Daugavpili, Krāslavā un Preiļos — VID Latgales reģionālās iestādes (LRI) administrēto nodokļu ieņēmumu plāns 2000. gadā ir sekmīgi izpildīts, kaut gan zināmas grūtības radās ar valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu iekasēšanu, «Novadnieku» informēja VID Latgales reģionālā iestāde.

Valsts pamatbudžeta ieņēmumi (uzņēmuma ienākuma nodoklis, PVN, akcīzes nodoklis, pārējie maksājumi) — Ls 9 226,4 tūkst.

Sociālās apdrošināšanas iemaksas — Ls 21 045,3 tūkst.

Pašvaldību budžetā (iedzīvotāju ienākuma nodoklis) — Ls 9 183,1 tūkst.

Pamatbudžetā par 4,8 miljoniem vairāk

Salīdzinājumā ar 1999. gadu papildus valsts pamatbudžetā ir iekasēti 4,849 miljoni latu.

Uzņēmuma ienākuma nodokļa (UIN) samazinājums galvenokārt saistās ar to, ka uzņēmumi iegādājās jaunus pamatlīdzekļus ražošanas vajadzībām, līdz ar to pieauga amortizācijas izmaksas, samazinājās ar nodokli apliekamā

Ieņēmumi	1999. g. tūkst. Ls (fakts)	2000. g. plāns tūkst. Ls	2000. g. tūkst. Ls (fakts)	Novirze no plāna izpildes, tūkst. Ls	2000. g. plāna izpilde, %
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	1 207,2	960,6	1 025,9	+65,3	106,8
Pievienotās vērtības nodoklis	2 650,4	1 675,7	1 390,4	-285,3	83
Akcīzes nodoklis	193,6	5 647,4	6 295,8	+648,4	111,5
Pārējie maksājumi	326	466,1	514,3	+48,2	110,3
Kopā valsts pamatbudžetā	4 377,2	8 749,8	9 226,4	476,6	105,4
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	21 200,1	20 948,5	21 045,3	+96,8	100,5
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	8 940,3	8 905	9 183,1	+278,1	103,1

ieņēmumu bāze, samazinājās aprēķinātie ienākuma nodokļa avansa maksājumi, palielinājās uzņēmumu zaudējumu summa, kas samazina uzņēmumu ienākuma nodokļa apliekamo ienākumu.

Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) samazinājums galvenokārt saistās ar to, ka pieauga PVN atmaksa uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar kokmateriālu eksportu, piena produkcijas ražošanu un eksportu, kā arī PVN pārmaksas tika novirzītas uz akcīzes nodokli.

Akcīzes nodokļa (AN) pieaugums galvenokārt saistās ar degvielu importējošo uzņēmumu iemaksām un akcīzes nodokļa atmaksas par dīzeļdegvielu samazinājumu.

Pārējo maksājumu pieaugums galvenokārt saistās ar citu kontrolējošo institūciju uzlikto soda naudu pieaugumu, vairāk tika iekasēti arī no pārbaudēs atklātām

slēpto un samazināto ienākumu summām.

Sociālās apdrošināšanas iemaksu (SAI) samazinājums galvenokārt saistīts ar to, ka vairāki uzņēmumi ir samazinājuši ražošanas apjomus, kā rezultātā samazinās darba ņēmēju skaits, līdz ar to arī aprēķinātās darba samaksas apjoms. Uzņēmumi norēķinās par iepriekšējos gados uzkrātiem SAI parādiem.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) pieaugums galvenokārt saistās ar to, ka vairāki uzņēmumi norēķinās par iepriekšējos periodos uzkrātiem IIN parādiem.

Muitas darba rezultāti

2000. gada laikā muitā tika noformētas 63 042 deklarācijas (1999. gadā — 35 368 deklarāci-

jas). Uz noformēto deklarāciju pamata ir aprēķināts sekojošs nodokļa apjoms (skat. apakšējo tabulu).

Muitas nodokļa samazinājums saistās ar to, ka atsevišķām precēm, kuras ievestas no Eiropas Savienības (ES) valstīm, ar kurām Latvijai ir noslēgti brīvās tirdzniecības līgumi (BTL), 2000. gadā tika samazinātas ievadmuotas tarifa likmes, piemēram, augļiem, dārzeņiem, riekstiem, mērcēm no 3,4% uz 0,5%, gaļas produktu izstrādājumiem no 14,8% uz 14%, makaroniem no 11% uz 10% utt.

Pēc importa pārbaudu un atkārtotu muitas deklarāciju pārbaudu rezultātā par muitas procedūru neievērošanu papildus tika pārrēķināti Ls 85,3 tūkst., no kuriem Ls 41 tūkst. ir iekasēti. 2000. gadā LRI sastādīja 294 administratīvo pārkāpumu protokolus, kur kopējā uzlikta soda naudas summa ir Ls 8,6 tūkst., no kuriem iekasēti Ls 5,4 tūkst.

Aprēķinātie ieņēmumi	1999. g. tūkst. (fakts)	2000. g. tūkst. (fakts)	Ieņēmumi salīdzinājumā ar 1999. g., tūkst. Ls	Pieaugums («+») vai samazinājums («-») salīdz. ar 1999. g., %
Muitas nodoklis	408	374	-34	-8,3
Akcīzes nodoklis	14 544	16 607	+2 063	+14,2
Dabas resursu nodoklis	161	164	+3	+1,9
Pievienotās vērtības nodoklis uz robežas	11 122	11 887	+765	+6,9
Pārējie maksājumi	14	46	+32	+228,6
Aprēķināto ieņēmumu kopējais apjoms	26 249	29 078	+2 829	+10,8

Jaunumi nodokļu maksātāju apkalpošanā

Turpinās VID modernizācijas projekta ieviešana, līdz ar to pilnveidojas un uzlabojas arī klientu apkalpošana, par ko liecina fakts, ka Preiļos un Krāslavā ir ierīkotas klientu apkalpošanas zāles.

Vislielākais darbs, ieguldīts, lai vairotu nodokļu maksātāju uzticību VID un panāktu LR nodokļu likumdošanas «caurspīdīgumu» un pieejamību visiem iedzīvotājiem. Par VID LRI reģistrēto nodokļu maksātāju augsto izglītības un informētības līmeni liecina fakts, ka 98,9% nodokļu maksātāju iesniedza gada pārskatus, atlikušo 1,02% skaitā ir maksātāji, kuru amatpersonas ir mirušas vai izbraukušas ārpus Latvijas.

2000. gadā LRI sāka sniegt konsultācijas ne tikai klātienē, pa telefonu un rakstiski, bet arī elektroniski, papildus organizējot izglītojošus seminārus par aktualitātēm nodokļu un muitas likumdošanā. Lielu atsaucību guva piedāvātā iespēja iepazīties ar normatīvajiem aktiem klātienē, proti, lasītavās. Iepriekšminētie uzlabojumi ir pieejami visiem interesentiem

Pārbaudu tēmas	Tēmas gadījumu skaits	Tēmā konstatēto pārkāpumu gadījumu skaits	Soda nauda (tūkst. Ls)
1. Darba devēju pārbaudes	370	95	6,3
2. Mazumtirdzniecība	1397	906	51
3. Pakalpojumu sniegšana	132	69	3,2
4. Vairumtirdzniecība	34	14	1,1
5. Darbība ar akcīzes precēm	138	7	1
6. Akcīzēto preču noliktavas	4	2	0,3
7. Azartspēles	7	2	0
8. Skaidrās naudas darījumi	50	42	5,8
9. Darījumi ar kokmateriāliem	20	12	1,1
10. Grāmatvedības uzskaitē	41	20	1,5
11. Sabiedrisko organizāciju līdzekļu izlietojums	2	0	0
12. Pavadzījumu — rēķinu pārbaudes	63	31	1,5
13. Metāllūžņi	2	1	0,1
GADĪJUMU KOPĒJAIS SKAITS	2260	1201	71,9

bez maksas.

Kopumā aizvadītajā gadā VID LRI sniedza 36 765 konsultācijas (mutiski — 30 112, telefoniski — 4 899, rakstiski — 1 733, elektroniski — 21). 2000. gadā ir organizēti 65 semināri, pateicoties veiksmīgai sadarbībai ar masu informācijas līdzekļiem, ir sniegtas 613 publikācijas.

Visvairāk pārkāpumu darījumos ar skaidro naudu

2000. gadā VID LRI pavisam ir veikusi 1860 tematiskās pārbaudes, no kurām 1156 pārbaudēs tika konstatēti pārkāpumi. Tematiskās pārbaudes veiktas par 13 pārbaudu tēmām — kopā 2260

gadījumi, no kuriem 1201 gadījumā konstatēti pārkāpumi.

Samazinājies nodokļu parāds valstij

Istenojot LR likumdošanā paredzētos piezīņas pasākumus, 2000. gadā veiktas 19 664 piezīņas darbības. Rezultātā nodokļu maksātāju kopējais 2000. gada nodokļu parāds valstij salīdzinājumā ar 1999. gadu ir samazinājies par 19,02% jeb par Ls 6 398,69 tūkst. (1999. gadā nodokļu parāds bija Ls 33 624,7 tūkst., bet 2000. gadā vairs tikai Ls 27 226,01 tūkst.

16 krimināllietas par izvairīšanos no nodokļu maksāšanas

2000. gadā nodokļu audita rezultātā papildus aprēķināts Ls 1053,8 tūkst., iekasēts Ls 435,6 tūkst. Pamatojoties uz audita pārbaudu rezultātiem, ko veica LRI, VID Finansu policijas pārvaldes

Daugavpils, Krāslavas un Preiļu nodaļas kopā 2000. gadā ir ierosinājušas 16 krimināllietas par izvairīšanos no nodokļu nomaksas, 1999. gadā attiecīgi — 14 krimināllietas.

Reģistrē un likvidē

2000. gadā VID LRI nodokļu maksātāju reģistrā ir reģistrējušas 498 jaunas juridiskas personas. Kā nodokļu maksātāji reģistrējušas ir arī 450 fiziskās personas, savukārt par likvidāciju paziņojuši 240 nodokļu maksātāji, no tiem 88 bija reģistrēti kā PNV maksātāji. Kopumā nodokļu maksātāju skaits ir pieaudzis.

Pēc nodokļu maksātāju reģistra (NMR) datiem 2001. gada 1. janvārī VID LRI NMR bija reģistrējušies 15 624 nodokļu maksātāji, no tiem 7045 juridiskas un 8579 fiziskas personas. Attiecīgi 2000. gada 1. janvārī — kopā 13 801 nodokļu maksātāji, 6803 juridiskas un 6998 fiziskas personas. Kopējais nodokļu maksātāju skaits, salīdzinot 2000. un 1999. gada datus, ir pieaudzis par 13%, attiecīgi juridisko personu skaits par 3%, fizisko — par 23%.

Sagatavoja G.Kraukle

EIROZINĀS

Vasaras laika cena

Vasaras laiku ES ieviesa, lai taupītu elektroenerģiju, bet... patiešībā to neietāpa. Pētījumi atklājuši daudz citu argumentu un pretargumentu.

Devītā laika direktīva

Lielākā daļa Eiropas valstu vasaras laiku ieviesa septiņdesmitajos gados. Pirmā direktīva, kas sāka vasaras laika sākuma un beigu datumus, stājās spēkā 1981. gadā. Tikai septītajai direktīvai izdevās no 1996. gada noteikt vienu vasaras laika skaitīšanu bez jebkādiem izņēmumiem — no marta pēdējās svētdienas līdz oktobra pēdējai svētdienai. Nu jāpieņem devītā, kura balstās uz daudziem apjomīgiem pētījumiem.

Enerģija:

Ietaupījumam ietaupīto tērē apkurei un vēsināšanai

Vasaras laiku ES ieviesa, lai taupītu elektroenerģiju, bet... lielākā daļa pētījumu uzrāda ietaupījumus par 0-0,5 procentiem... Briseles Brīvās Universitātes doktors Heks (Hecq) to izskaidro ar jauno tehnoloģiju ienākšanu un zema energopatēriņa spuldžu ieviešanu. Pulksteņu grozīšanas pretinieku asociācijas, piemēram, Beļģijas Asociācija pret vasaras laiku piebilst, ka lampiņu ietaupītās kilovatstundas aprij arvien vairāk izmantotās kondicionēšanas sistēmas un apkure drēģnajos rītos.

Vācu doktors Builons (Bouillon) neveiksmīgo mēģinājumu ietaupīt elektroenerģiju skaidro ar apgaismošanai nepieciešamās enerģijas objektīvu samazināšanos — ja 1960. gadā 25% enerģijas, izmantoja apgaismošanai, tad 1983. gadā vairs tikai 10%, kaut arī patēriņš dubultojies. 1980. gadā, pateicoties vasaras laika ieviešanai, patēriņu izdevās samazināt par 1,8% jeb par divām uz vienu stundu izslēgtām 60 vatu spuldzītēm katrā mājāimniecībā... Ņemot vērā papildus apkuri aukstajos pavasara un rudens rītos, ietaupījums bijis par 0,1 tūkstošdaļu...

Turpretim Francijas un Itālijas enerģētikas aģentūrām sanāca vairāk ietaupītā. Francijā vasaras laika ieguvumu 1995. gadā (0,4% no valsts enerģijas patēriņa) pārreķināja 1200 gigavattstundās jeb 267 tūkstošos tonnu ietaupītās naftas. Itālijā vasaras laika ietaupījumu (0,3% no valsts patēriņa) pārvērtā naudas izteiksmē — 126 miljoni eiro katru gadu.

Holandiešu konsultāciju firma «Research voor Beleid International» ES līmenī saskaitīja līdzīgu ietaupījuma procentu (0,3%), bet, atņemot apkures palielinātās izmaksas, no ietaupītajiem 2,5 miljardiem eiro palika tikai 800 miljoni. Vēl atņemot papildus degvielas izmaksas, kopīgais energoresursu ietaupījums ik gadus ES

varot būt vairs tikai 200 miljoni eiro.

Veselība: bioritmi pielāgojas divās nedēļās

Vasaras laiku pamatoti vaino bioritmu un miega jaukšanā. Buvē (Beauvais) firmas pētījumā atklāts, ka ārstu apmeklējumu skaits pieaug divas trīs nedēļas pēc laikrāžu pagriešanas pavasarī (par 10%), bet mazāks tas ir rudenī (par 8,5%). Analizējot medikamentu lietošanu šai laikā, nedaudz palielinās nomierinošo līdzekļu patēriņš (par 12%), bet samazinās citu zāļu pirkšana. Gala slēdzienā atzīts, ka vasaras laika ieviešanai nav nopietna iespaidas uz veselību un ka cilvēku pašsajūtas problēmas ir īslaicīgas.

Hronobiologa Reinberga un vācu pētnieka Hasselkusa studijas apstiprināja franču atzinumus: tikai nedēļu jāpielāgojas jaunajam laikam, lai labi gulēt, pamostos, piemērotu ķermeņa temperatūru un pieceltos. Pēc divām nedēļām traucējumi pazūd. Leidenes universitātes hronobiologs doktors Kerkofs piebilst, ka arī pēc ilgās izgulēšanās nedēļas nogalēs, iekšējais pulkstenis ir izjaukts, un tāpēc grūti pamosties katru pirmdienu.

Svarīga ir arī garīgā veselība — katrs, bet visvairāk ziemeļvalstīs, izjūt tumšās sezonas depresiju. Gaismas papildus stunda dod gan šo psiholoģisko veselību, gan fizisko veselību (gaisma veicina D vitamīna sintēzi un ārstē ādu), gan drošības sajūtu. Pēdējā ir ļoti svarīga vecākiem cilvēkiem, kā arī bērniem, lai viņi bez pieaugušajiem varētu vakarā iziet un atgriezties gaismā.

Lauki: slaukšanas laiku mainīt nedrīkst!

Visvairāk bažu par dzīvnieku veselību un fermeru darba apstākļiem. Vasaras laika pretinieki uzskata, ka zemniekiem pēc pulksteņu rādītāju pārbīdes no rītiem jāceļoties jau tumsā, bet pusdienlaika darbi jāpārceļ uz vakaru, tādējādi sev laupot kopīgu atpūtu ar ģimeni. Turpretim vasaras laika aizstāvji ar pētījumiem pierāda, ka gan cilvēki, gan dzīvnieki jaunajam laikam pielāgojas dažu dienu laikā.

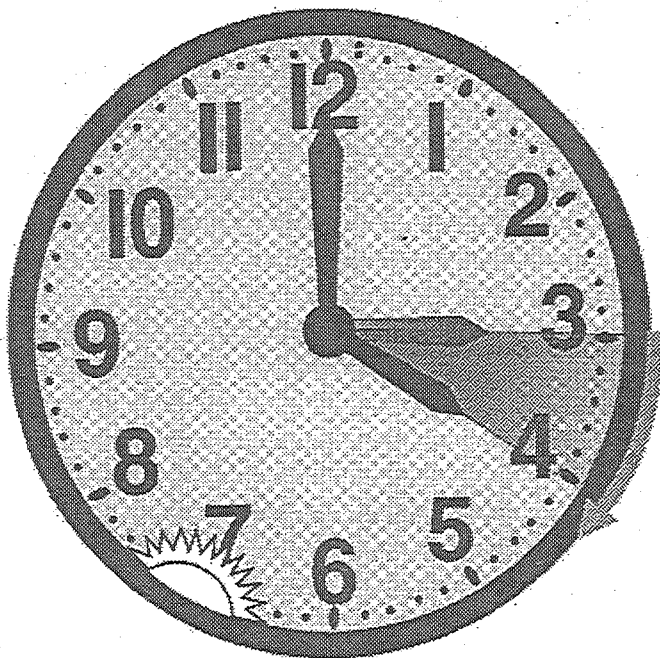
Skoti, kā jau ziemeļnieki, vienīgie no britu salu iedzīvotājiem sūdzās par neapgaismojamiem ceļiem agrajos rītos. Turpretim Eiropas dienvidu valstīs, kur tradicionāli lauku darbus cenšas padarīt līdz karstajai pusdienas saulei, atzinīgi vērtē papildus stundu darbam gaismā. It īpaši par to priecājas Austrijas vīndari, kas vīnogas varot vākt stundu ilgāk.

Austriešu zinātnieki piezīmējuši, ka laika grozīšana izsauc infekcijas saslimšanas slaucamajām govīm, kuras izslauc vēlāk, un re-

Pirmās nodrukātās eiro naudaszīmes un kaltās eiro monētas pirmoreiz sabiedrībai priekšā stādīs Beļģijas prezidentūras laikā ES valstu ekonomikas un finansu ministriem Lježā 21.-23. septembrī. Pašlaik var iepazīties tikai ar naudaszīmju attēliem, istās vēl tiek drukātas un glabātas banku seifos.

Pēc beļģu scenārija eirozonas valstu bankām, naudas transporta un apsardzes firmām un pas-

tam monētas piegādās jau 1. septembrī. Masveida izplatīšanā, mazumtirdzniecībā un vietējiem varas orgāniem monētas un banknotes nonāks pēc 1. decembra. Apdzīvotā pirmās eiro naudaszīmes nonāks Beļģijā pēc galotņu tikšanās, t.i., pēc 15. decembra. Kā iepriekš paziņots, eiro norēķiniem skaidrā naudā eirozonas 11 valstīs kalpos no 2002. gada 1. janvāra.

zultātā — samazina izslaukumu. Vācu zinātnieki turpretim vienīgās negatīvās sekas atklāja nevis uz dzīvnieku, bet gan uz fermu strādnieku veselību — agrās celšanās dēļ. Tomēr birokrātiskie pētījumi piemirst pašu galveno: stundas grozīšana zemniekiem nenozīmē neko — kad jānovāc raža, tad to veic no klimatiskā laika, nevis no pulksteņa vai valdības noteiktā darba laika. Tad īstens saimnieks pulksteni neskatās.

Vide: mašīnas saules gaismā ražo ozonu!

Lai gan šķiet, ka vasaras laiks nevar ietekmēt vidi, tomēr zinātnieki atklājuši paaugstinātās mobilitātes un kaitīgo izmešu netiešo iedarbību. Jo gaisma ilgāk, jo cilvēki vairāk brauc ar auto. Zinātnieki ir pierādījuši, ka saules starojuma mijiedarbībā mašīnu izplūdes gāzes atmosfēru piesārņo daudz vairāk. Gaismā mašīnu izplūdes gāzes vairāk veido ozonu un peroksiacetnitrātu. Ozons rodas no slāpekļa oksīda (NO), tam ogļūdeņraža (HC) klātbūtnē pārveidojas par dioksīdu (NO₂) saules radiācijas ietekmē. Tumsā ozons neveidojas.

Briseles Brīvās Universitātes doktors Heks (Hecq) pētījumos pierādījis, ka vasaras laika ieviešana mudinājusi cilvēkus vairāk pievērsties atpūtai izbraukumos. Papildus stunda no rīta iedevusi papildus stundu vakarā, kas izsauc pat satiksmes sastrēgumus pilsētās pēc darba. Šai laikā viņš novērojis ozona koncentrācijas palielināšanos par 3,3 procentiem. Franču pētnieks Dešo (Dechaux) konstatējis ozona līmeņa palielināšanos par 10 procentiem viscaur Francijā un vēl lielāku Parīzē. To apstiprina Nolē (Nellet) pētījumi: viena saules gaismas stunda izsauc atņemšanu ļautu ozona daudzumu samazināt par 10 procentiem, bet gaismas radīto oksidantu daudzumu — uz pusi. Turpretim par

un rada 500 papildus darba vietas. Tādējādi ekonomiskais efekts skaidri parādās nevis elektroenerģijas taupīšanā, bet gan izklaides industrijas ienākumos.

Satiksme: aizmieg pie stūres un kavē lidmašīnu

Doktors Kerkofs (Kerkhof) izanalizēja, cik nelaimes gadījumu 7 gadu laikā varētu attiekties uz aizmigšanu. 6% no visiem nelaimes gadījumiem saistīti ar aizmigšanu, un tie nedaudz palielinās dažās nedēļās aprīlī un novembrī.

Vislielākās izmaksas saistītas ar transporta grafiku pārstrādāšanu. Francijā visas transporta kustības pārprogrammēšanas prasot apmēram 1,5 miljonus eiro katrā laika pārbīdes reizē.

Secinājumi: lai ir, kā ir

Katram argumentam ir pretargumenti. Visu, kas ietaupīts apgaismojumam, notērē apkurei no rītiem, un kondicionieriem pusdienlaikā. Vasaras laiks jauc bioritmus, bet dod drošības sajūtu un laiku vakaros. Lauksaimniekiem tā it kā dod vairāk stundu, bet govīm — vairāk iekaisumu tesmeņos. Kas vietējam tūrismam dod ienākumus, tas starptautiskajiem pārvadājumiem nes zaudējumus. Videi mazāk piesārņojuma no rīta, bet vairāk vakarā... Kaut arī daudzie pētījumi un analīzes nepierāda pārliecinošu vasaras laika ekonomisko un sociālo efektu, ES dalībvalstis atbalsta vasaras laika režīmu. Vēl tikai parlamentam jānobalso par šo direktīvu, un tad arī no 2002. gada vasaras laiks sāksties marta pēdējā svētdienā pulksten 1 pēc Grīnvičas laika.

Tāpat savi par un pret ir Latvijas valdības šī gada 9. janvāra lēmumā pāriet uz vasaras laiku, kas vadījās no iedzīvotāju vairākuma viedokļa. «Kustība par Baltijas savienību» lēmuma vienīgajiem Baltijā atsākt pāreju uz vasaras laiku vērtē kā nekonsekventu, haotisku un neargumentētu politiku, kas traucē vienotas Baltijas ekonomiskās telpas veidošanos. Jo ne Igaunijā, ne Lietuvā laika maiņa netiks īstenota. Arī Islande nepāries uz vasaras laiku.

Latvija jau tagad turas kopsolī ar Eiropas Savienību, kaut gan šogad tas vēl nebija jādara obligāti.

Ivars Bušmanis

labu vasaras laikam ir Vācijas un Grieķijas vides ministrijas atzinumi: vakarā saules intensitāte nav tik stipra kā no rīta, lai veidotos ozons, bet, ja dienviendos nebūtu vasaras laika, tad rīta satiksmes maksimums ietrāpītos maksimāli saules radiācijas laikā.

Tūrisms: vairāk atpūtas un ceļojumu

ADAS pētījumi Lielbritānijā skaidri pierādīja, ka, pateicoties papildus stundai vakarā, sporta un atpūtas aktivitātes brīvā dabā pieaug par 25 līdz 30%. Skeptiskākie ACHE pētījumi norāda, ka atpūtas vietas neņem vērā papildus stundu un tiek slēgtas ātrāk (restorāni, izklaides vietas). Šī iemesla dēļ karojošā opozīcijā nonākušas arī vācu tūrisma firmas ar restorānu īpašniekiem. Vācijas likumi krozdziņus zem klājas debess («Biergarten») pieprasa slēgt jau desmitos vakarā, lai troksnis netraucētu pilsētniekiem iemigt. Bet pēc vasaras laika tūristi tikai ap deviņiem dodas pasēdēt ārpus telpām. Tik īss iedzēršanas laiks rada pretēju ekonomisku efektu.

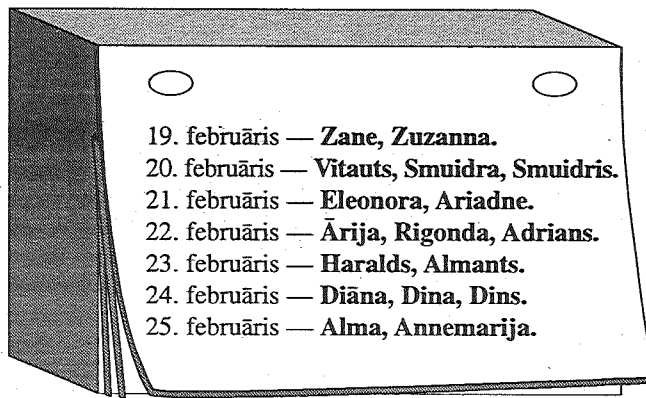
Holandiešu Darba devēju asociācija uzskata, ka vasaras laiks pagarina izklaides vietu darba laiku par 10%, kas, pārvēršot naudas izteiksmē, dotu papildus 22,5 miljonus eiro apgrozījuma. Viesnīcu un restorānu apgrozījums palielinās par 5 procentiem (13,5 miljoniem), kas kopumā sektoram dod pieaugumu par 3 procentiem

Tiesnešus apmācīs Eiropas lietās

Eiropas Komisija ir aizsākusi 1,3 miljonu eiro vērtas kandidātvalstu tiesnešu apmācības ES tiesību jautājumos. Projekta pirmajā pasākumā — ievadkonferencē Bratislavā 5. un 6. februārī — piedalījās visu kandidātvalstu pārstāvji. PHARE finansētais projekts ilgs līdz 2002. gada aprīlim.

Iepriekšējie PHARE finansētie projekti tieslietu jomā nodrošināja palīdzību Eiropas Savienības tiesību aktu kopuma piemērošanu patvēruma meklēšanas jautājumos, cīņā pret organizēto noziedzību un korupciju un policijas apmācībā.

APSVEIKUMI, REKLĀMA

19. februāris — Zane, Zuzanna.
20. februāris — Vītauts, Smuidra, Smuidris.
21. februāris — Eleonora, Ariadne.
22. februāris — Ārija, Rigonda, Adrians.
23. februāris — Haralds, Almants.
24. februāris — Diāna, Dina, Dins.
25. februāris — Alma, Annemarija.

Audz laimīgs, mazais!

Ivetas un Raimonda Grīgu ģimenē Upmalas pagasta Vanagos 7. februārī piedzima trešais bērniņš — meitene. Pirmdzimtajam Oskaram ir astoņi, bet māšai Lāsmāi seši gadi. Vecvecākiem Leonītajai un Jānim, Lidijai un Jānim jau ir vairāki mazbērni. Mazmazbērnu pulciņš palielinājies arī vecvecmammām Domicellai un Ksaverijai.

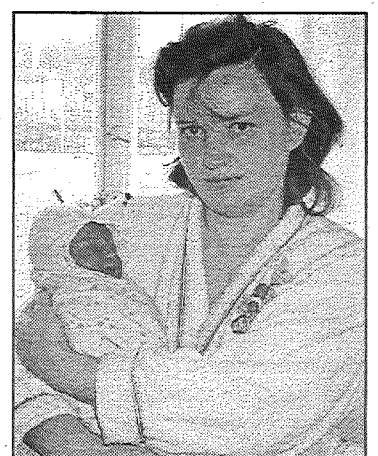
8. februārī pasaulē nāca mazā Linda, pirmais bērns Tatjanas un Aivara Cakulu ģimenē. Cakuli dzīvo Turku pagastā. Linda ir pirmais mazbērns Aivara vecākiem Ninai un Albertam, bet otrs — Tatjanas vecākiem Olgai un Aleksandram. Par mazulītes piedzimšanu priecājas arī abas vecvecmammās — Anna un Zelma.

Galēnu pagasta iedzīvotāju Inas Ivanovas un Māra Ūsānu ģimenē 9. februārī piedzima pirmais bērns — dēls. Mazulītim dots vārds — Sandis. Inas māte Anna auklēs jau trešo mazbērnu, bet Māra vecāki Matilde un Francis vecvecāku godu piedzīvojuši pirmoreiz. Zeķīšu un cimdu adītāja ir vecvecmamma Jeļena, kas apadījusi savus 17 mazbērņus, un tagad palīdz rūpēties jau par nākamā paaudzi.

Arnitai Spūlei no Siļukalna pagasta 12. februārī piedzima meitene. Arnita kopā ar mazulītes tēti Edgaru savam pirmajam bērniņam izvēlējušies vārdu Elīna. Savu pirmo mazmazbērniņu sagaidījusi vecvecmamma Tekla. Viņa dzīvo kopā ar jaunajiem, būs padomdevēja un zeķīšu adītāja. Arnita teica paldies ārstei Larisai Bogdanovai, vecmātei Dagnijai Novikai, bērnu medmāšai Baibai Ručai.

Vivijas Zenovjevas un Jevģēnija Lisicina ģimenē 12. februārī piedzima dēls. Vecāki viņam devuši vārdu Vadims. Vivijai ir divi lielāki dēļi, kam ir astoņi un seši gadi. Šajā ģimenē aug arī Jevģēnija piecgadīgais dēls un trīsgadīgā meitiņa. Jevģēnijs strādā, bet Vivijai pietiek rūpju bērnu audzināšanā. Kuplajai ģimenītei palīdz vecmāmiņas Jevģēnija un Anastasija, vectētiņi Aleksandrs un Georgijs. Vivija par palīdzību pateicās ārstei Larisai Bogdanovai un pārējam nodaļas personālam.

Daudz laimes, mazo gaviļņiek!

ANDREJS PISKUNOVS («Pasaciņa») ir puisis ar «zelta» rokām. Viņam ir ļoti labi attīstīta iztēle, zēns skaisti zīmē, bet mīļākās rotaļlietas ir visdažādākās mašīnas. Brīvdienās Andrejs vislabprātāk pavada laiku pie televizora, skatoties multfilmās. 15. februārī Andrejam paliks 7 gadi. Apsveicam!

«Ezis» un «Zilīte» februārī

Vai atšķirat bokseri no buldoga, komisāru Reksi no 101. dalmācieša?
Vai pazīstat alksni un skābeņu raibspārni?

Vai spējat nodziedāt naksniņu dziesmu par pilnmēnesi?

Vai zināt stāstiņu par nīpro Ņurbuli, kas ņaudēdams ņurko Ņujorkā, neklausīdamies ņencietes Ņinas ņurdēšanā?

Nē? Tādā gadījumā jūs neesat lasījuši mazo bērnu žurnāla «Ezis» februāra numuru, kurā bez «Sūnbildītēm» un «Kukaiņu kalendāra», bez Aldoņa Kalniņa jaunākās dziesmas un «Burtu stāstiņiem» atrodams arī teikas, māmiņu pasakas, grāmatu miklas un Vitauta Lūdēna skanīgie dzejoļi.

Bet «Zilīte» — žurnālā bērniem par dabu — februāris atnācis ar stāstu par sarkanāusu bruņurupuči, ar Gunta Eniņa unikālām akmeņu bildēm, ar izgriežamu un salīmējamu ziemeļbrieža galvu, ar pašu bērnu sacerētām miklām.

Humora un pekstiņu cienītāji labprāt iepazīsies ar žurnāla redaktora Jāņa Baltvilka jaunatklātajām augu un dzīvnieku sugām — kaķuzirņiem, kurmjukārķiem, miglaszaķiem un grūžurupučiem.

Kas «Zilīti» un «Ezi» lasa, tie vēl un vēl pēc preses prasa.

Taizemē Valentīna dienā notika ziloņu kāzas

Četri Taizemes ziloņi, kas daudzus gadus izklaidējuši tūristus ar futbola spēli un muzikāliem priekšnesumiem, beidzot saņēma brīvdienu kāzu sarīkošanai.

Tā kā Valentīna diena sakrīt ar Taizemes ziloņu pārošanās laiku, ziloņu klubā vadītājs nolēma diviem ziloņiem sarīkot kāzas.

«Patlaban viņiem ir pārošanās sezona, un, manuprāt, mums vajadzētu Va-

lentīna dienā sarīkot viņiem kāzas, lai viņi varētu laimīgi dzīvot un vairoties.» sacīja Aijuthajas ziloņu klubā vadītājs Sompasts Mēpans.

Kāzu ceremonijā bija

iekļauta tradicionālā ligavaiņa sagaidīšanas ceremonija, kurā šoreiz tika sagaidīti ziloņu tēviņi, kurus dzīvnieku pārošanās laikā noīrē klubs. «Pārošanās notiks tūlīt pēc kāzām, aiz-

klātā vietā zem klajas debess,» paziņoja kluba vadītājs.

Taizemē ziloņi, kas agrāk parasti tika izmantoti nocirsto koku transportēšanai, tagad tiek dresēti izklaidei.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Preiļu novada dome uzaicina uzņēmējus izteikt komerciālus priekšlikumus ēkas Preiļos, Turgus laukumā 2 izmantošanai.

Priekšlikumus iesniegt līdz 1.03.2001. g. novada domē.

Papildus informācija pa tālr. 53 22737.

20. februārī plkst. 10.00 Rožkalnu pagasta padomē notiks iedzīvotāju sanāksme.

1. Informācija par subsīdiju nolikumu.
2. Mācības par grāmatvedību un nodokļiem.

Preiļu Valsts ģimnāzijas reģionālais datorcentrs rīko 100 stundu programmas datorapmācības kursus. Uzziņas pa tālr. 53 21663.

Visu modeļu DZIRDES APARĀTI, to rezerves daļas, barošanas elementi, bezmaksas pielaišana, labošana 21. februārī no plkst. 11.00 IU «Preiļu aptieka» telpās Raiņa bulvārī 5.

Firma «Ratta» pērk un pārdod privatizācijas un zemes kompensācijas SERTIFIKĀTUS. Preiļos, A.Paulāna ielā 3a, tālr. 22202; Līvānos, Rīgas ielā 45-45, tālr. 42892.

AKCIONĀRU PILNSAPULCE

Publiskās akciju sabiedrības «Preiļu siers» valde paziņo, ka 2001. gada 16. martā plkst. 11.00 Preiļos, Daugavpils ielā 75 (aktu zālē) notiks kārtējā akcionāru pilnsapulce.

Akcionāru reģistrācija no plkst. 9.30.

Darba kārtībā:

1. Valdes ziņojums par 2000. gada rezultātiem.
2. Gada pārskata apstiprināšana un valdes locekļu atbrīvošana no atbildības par 2000. gadu.
3. Peļņas sadalīšana.
4. 2001. gada budžeta un darbības plāna apstiprināšana.
5. Valdes un padomes locekļu vēlēšanas.
6. Revīzijas komisijas locekļu vēlēšanas.

Ar lēmuma projektiem iespējams iepazīties Preiļos, Daugavpils ielā 75, darbdiēnās no 9. marta.

Tālr. 53 21136.

«Novadnieka» redakcijā Preiļos, Aglonas ielā 1, var iegādāties «Gadsimta Preses balles 2000» videokasetes.

Pieteikties pa tālr. 22305.

AKTUĀLA INFORMĀCIJA

Kundzēm cienījamais gados

Ari šogad, tāpat kā iepriekšējā gada februārī Latvijā tiek realizēts starptautiski atzīts projekts NEDA (estrogēnu deficīta profilakses un ārstēšanas programma) sievietēm un viņu ģimenēm. Šogad akcents likts uz sieviešu menopauzes vecuma garīgās un fiziskās veselības problēmām un to profilakses iespējām.

Rajona padomes sēžu zālē 22. februārī pulk-

sten 11.00 paredzēts NEDA programmas informatīvi izglītojošs pasākums visām sievietēm, bet īpaši kundzēm cienījamais gados. Kopā ar NEDA speciālistiem varēs uzzināt, kā saglabāt labu veselību, izskatu, darbaspējas, pievilcību, nezaudēt dzīvesprieku un aktivitāti arī pusmūžā.

L.Rancāne

LM SABIEDRISKO ATTIECĪBU NODAĻA INFORMĒ

Kur iespējams saņemt valsts budžeta apmaksātos tehniskos palīglīdzekļus

Mums apkārt ir daudz cilvēku, kuriem ikdienas aktivitātes, piemēram, pašaprūpe, darbs, brīvais laiks — sagādā grūtības vai pat bez citu cilvēku palīdzības tās nav iespējams veikt. Taču cilvēkam ir svarīgi apzināties, ka viņš spēj dzīvot neatkarīgu dzīvi. Ir dažādi palīglīdzekļi, kas atvieglo ikdienas aktivitātes.

Tehnisko Palīglīdzekļu centra (TPC) rīkotajās izsolēs par tiesībām piegādāt tehniskos palīglīdzekļus šogad noskaidroti uzvarētāji — uzņēmumi, kur iedzīvotājiem iespējams saņemt valsts budžeta apmaksātos tehniskos palīglīdzekļus.

TPC slēdz sadarbības līgumus ar pašvaldībām par palīglīdzekļu piegādi pēc iespējas tuvāk klienta dzīvesvietai. Tādēļ pirms došanās uz TPC Rīgā, vēlams piezvanīt pa tālr. 7040368, lai uzzinātu, vai nav paredzams izbraukums, kas klientam būtu daudz izdevīgāk un ērtāk.

Tehniskos palīglīdzekļus bez maksas, veicot vienreizējo personas iemaksu (līdz 18 gadu vecumam 20 santīmu, pēc 18 gadu vecuma 50 santīmu) var saņemt I, II un III grupas invalīdi, bērni invalīdi līdz 16 gadu vecumam, bērni līdz 18 gadu vecumam un pensijas vecumu sasniegušas personas, kuriem tehniskais palīglīdzeklis nepieciešams,

lai samazinātu vai novērstu funkcionālo mazspēju. Protēzes vai ortopēdiskos apavus bez maksas saņem arī personas ar anatomiskiem defektiem.

Tehnisko palīglīdzekļu saņemšanai nepieciešami šādi dokumenti: pasas kopija, uzrādot oriģinālu; invalīda apliecības kopija, uzrādot oriģinālu; ja personai noteikta invaliditāte, pensijas apliecības kopija, uzrādot oriģinālu, ja personai piešķirta pensija, speciālista izsniegts dokuments, kas apliecina funkcionālo traucējumu pakāpi (veidlapa «Izraksts no ambulatorā/stacionārā slimnieka medicīniskās kartes»), un atzinums par tehniskā palīglīdzekļa nepieciešamību.

Papildus informācija

I un II grupas invalīdiem ir tiesības, atbilstoši vajadzībām uz rokas vadību pielāgot personas īpašumā esošu vieglo automobili (nepārsniedzot 500 latu). Lai veiktu pielāgošanu, TPC bez iepriekšminētajiem dokumentiem ir jāiesniedz arī šādu dokumentu kopijas, uzrādot oriģinālu:

- veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas izsniegta izziņa par atbilstoši medicīniskajām indikācijām pielāgota automobiļa nepieciešamību;

- transportlīdzekļa reģistrācijas apliecība, kas apliecina, ka automobilis ir attiecīgās personas īpašumā;

- autovadītāja apliecība.

Tehniskie palīglīdzekļi personām ar kustību un pārvietošanās vai sevis aprūpes grūtībām

Personiskās pārvietošanās palīglīdzekļi (riteņkrēsli, kruķi, spieķi, rolatori, krāģīši u. c.)	Tehnisko palīglīdzekļu centrs	Rīga, Linezera iela 6	7040368
Personiskās aprūpes palīglīdzekļi (tualetes krēsli, vannas un dušas krēsli u. c.)	Tehnisko palīglīdzekļu centrs	Rīga, Linezera iela 6	7040368

Tehniskie palīglīdzekļi personām ar pilnīgu vai daļēju redzes zudumu

Acu protēzes	IU «Valtera protēžu laboratorija»	Rīga, Lēdurgas iela 16	7394563 7392374
Binokulārās un teleskopiskās brilles	LU Optometrijas centrs	Rīga, Ķengaraga 8	2261094
Palielināmās lupas	LU Optometrijas centrs	Rīga, Ķengaraga 8	2261094
Taktīlie un baltie spieķi	Tehnisko palīglīdzekļu centrs	Rīga, Linezera iela 6	7040368
Magnetolas un runājošie pulksteņi	Tehnisko palīglīdzekļu centrs	Rīga, Linezera iela 6	7040368

Tehniskie palīglīdzekļi personām ar dzirdes traucējumiem

Dzirdes aparāti pieaugušajiem	Surdotehniskās palīdzības centrs un tā filiāles	Rīga, Elvīras iela 19 Ventspils, Lielā Dzirnava iela 24 Liepāja, Graudu iela 43-68 Rēzekne, Raiņa iela 5 Daugavpils, Mihoelsa iela 54 Alūksne, Helēnas iela 28-3	7611660 3626134 3427507 4622721 5410081 4324385
Dzirdes aparāti bērniem	Bērnu poliklīnikas «Bīķernieki» telpās	Rīga, Lielvārdes iela 68/1	2577694

Tehniskie palīglīdzekļi personām ar anatomiskiem defektiem

Protēzes, ortozes, ortopēdiskie apavi un apavu ieliktni	Nacionālā rehabilitācijas centra «Vaivari» protēžu un ortožu centrs	Sloka, Darba iela 20	7766122
Protēzes, ortozes, ortopēdiskie apavi un apavu ieliktni	SIA «Orto Pluss»	Rīga, E. Birnieka-Upīša 29	7283113
Protēzes, ortozes, ortopēdiskie apavi un apavu ieliktni	Protežēšanas un Ortopēdijas centrs	Rīga, Pērnavas iela 62	7312879
Sarežģītie ortopēdiskie apavi	Protēžēšanas un Ortopēdijas centrs	Rīga, Pērnavas iela 62	7312879
Rūpnieciski gatavotie ortopēdiskie apavi	SIA «Hemat»	Rīga, Dunties iela 12/22	7392533
Ortozes	SIA «R.A.L.» «V. Vestermanis un Co» (ārsta ortopēda prakses vieta)	Rīga, Brīvības iela 85 Rīga, Kr. Barona iela 93-24	7315342 7310825
Krūts protēzes	«Dr. Paegles privātprakse», dr. Bukolovska	Rīga, Ģertrūdes iela 30	(otrdienās un piektdienās 16.00-20.00)

Informācija mežu īpašniekiem

Latvijas kokmateriālu eksportētāju asociācija (LKEA) sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu (VID) ir izveidojusi darba grupu jautājuma izskatīšanā, kas saistīta ar godīgas konkurences veicināšanu un stabila biznesa vides veidošanu Latvijas kokrūpniecības nozarē.

Darba grupa, analizējot situāciju un iemeslus, kādēļ nozarē veidojas negodīgas konkurences un nelikumīgus darījumus veicinoša vide, kā vienu no iemesliem saskatīja sabiedrības neinformētību par nodokļu likumdošanu un leģālajām iespējām samazināt nodokļu lielumu darījumos ar kokmateriāliem.

Darba grupa sagatavoja aicinājumu privātajiem meža īpašniekiem, kurā skaidro no š. g. 1. jan-

vāra spēkā esošās izmaiņas likumā par iedzīvotāju ienākuma nodokli. Šis aicinājums tika akceptēts 6. februāra tikšanās laikā ar VID un LKEA vadību.

Ja meža pārdevējs nav reģistrējies saimnieciskās darbības veicēja statusā, tad ienākuma izmaksātājs, ieturot nodokli no augoša meža pārdošanas ienākuma, pirms nodokļa aprēķināšanas no izmaksājāmās summas atskaita ar meža atjaunošanu saistītos izdevumus, piemērojot izdevumu normu 25 procentu apmērā no izmaksājāmās summas. Rezultātā jūsu ienākuma nodoklis par šo darījumu ir nevis 25% no summas (kā tas bija pagājušā gadā), bet tikai 18,75%.

1. piemērs

2001. gada sākumā SIA «Egle» iegādājās augošu mežu no Andra Priedes par Ls 4000. Aprēķinot

ieturamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa summu, jāņem vērā ar meža atjaunošanu saistīto izdevumu norma 25% apmērā. Tātad Andra Priedes apliekamais ienākums ir: 4000 - (4000 x 25%) = 3000 (Ls).

Līdz ar to ieturamā nodokļa summa ir: 3000 x 25% = 750 (Ls). Tātad A. Priede par darījumu samaksāja nevis Ls 1000 nodokli, bet gan Ls 750.

Ja tiek pārdots sagatavots kokmateriālu sortiments, tad ienākums, gūtais no kokmateriālu pārdošanas, tiek aplikts ar ienākuma nodokli, atskaitot ar kokmateriālu sagatavošanu un pārdošanu saistītos izdevumus, piemērojot izdevumu normu 50 procentu apmērā no izmaksājāmās summas. Tātad jūsu darījums tiek aplikts ar ienākuma nodokli nevis 25%, bet 12,5% apmērā.

2. piemērs

2001. gada pavasarī Jānis Ozoliņš pārdeva sagatavotus kokmateriālus par Ls 2000.

Kokmateriālu pircējs ieturēja nodokli ienākuma izmaksas vietā. Ieturot iedzīvotāju ienākuma nodokli, jāņem vērā ar kokmateriālu sagatavošanu un pārdošanu saistīto izdevumu norma 50% apmērā. Tātad Jāņa Ozoliņa apliekamais ienākums ir: 2000 - (2000 x 50%) = 1000 (Ls).

Līdz ar to ieturamā nodokļa summa ir: 1000 x 25% = 250 (Ls). Jānis Ozoliņš nomaksāja nodokļos nevis Ls 500, bet tikai Ls 250.

Ja fiziskā persona, kura nav reģistrējies kā saimnieciskās darbības veicēja, pārdod augošu mežu, tā noformē pirkšanas pārdošanas līgumu, bet, ja pārdod kokmateriālus, darījumu noformē ar

kokmateriālu preču pavadzīmi rēķinu, ko saņem VID nodaļā.

Ja fiziskā persona ir reģistrējies saimnieciskās darbības veicēja statusā, no augoša meža un kokmateriālu pārdošanas ienākumiem iedzīvotāju ienākuma nodoklis ienākuma izmaksas vietā nav jāietur.

Mēs atkārtoti aicinām privātpersonas darījumos ar kokmateriāliem izvēlēties leģālo darījuma ceļu, izmantojot grozījumus likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli», jo likumdošana paredz ievērojamus sodus gadījumos, kad tiek atklāti darījumi ar viltus kokmateriālu iepircēju firmām vai fiziskām personām.

H. Jordāns,
Latvijas kokmateriālu eksportētāju asociācijas izpilddirektors

Kā vērtējat stāvokli uz rajona ceļiem un pilsētu ielās?

Šī ziema nepatīkamus pārsteigumus rada ne ar aukstumu vai dziļiem sniegiem, bet ar pēkšņām un ilgstošām atkalām. No lauku iedzīvotājiem ne reizi vien nācies dzirdēt, ka viņi vai viņu bērni nav varējuši nokļūt pie ārsta, uz kādu pasākumu, sacensībām, konkursiem vai olimpiādēm.

Antons Bernāns no Sīlukalna pagasta:

— Man ir paveicies tādā ziņā, ka dzīvoju tuvu šosejai, un tad jau žēloties par slidenu ceļu nav iemeslu. Vienu rītu bija tik slidens, ka satiksmes autobuss nekursēja. Man vajadzēja braukt uz Preiļiem, vest māti pie ārsta. Domāju, netikšu. Bet jau ap pusastoņiem brauca kaisāmā mašīna un ceļu nokaisīja. Es pat pabrīnījos, ka tik centīgi. Protams, tiem, kas dzīvo no centra tālāk, atkala radija problēmas.

Pēteris Bravackis no Rušonas pagasta:

— Pirmdienas rītā man vajadzēja tikt pie ārsta Preiļos, bet autobusi nekursēja. Arī otrdien tāpat. Autobuss pa maršrutu Preiļi — Katgrāde — Aglona sāka kursēt tikai trešdienas pēcpusdienā. Skolēni netika uz skolu. Pagasta ceļi nebija kaisīti. Preiļos gan, kā redzu, sniegs novākts un ielas kaisītas.

Leons Trifonovs no Preiļiem:

— Man gandrīz katru dienu iznāk braukt uz Gailīšiem. Arī atkalas laikā braukt varēja normāli, ceļš bija nokaisīts.

Rudīte Skrinda no Jēkabpils:

— Darba darīšanās man iznāk reizi nedēļā braukt uz Preiļiem un uz Daugavpili. Atkalas laikā ceļi bija ļoti slideni, sevišķi no Preiļiem uz Daugavpili. Uz šosejas nevarēja apdzīt, apgrūtināta bija arī izmaiņšanās ar pretim braucošo transportu. Bet šoseja no Līvāniem līdz Preiļiem bija labā stāvoklī. Man ir iespējas salīdzināt Preiļu, Daugavpils, Līvānu un Jēkabpils ielas. Preiļos ir bedraini trotuāri, slidēnā laikā grūti staigāt, kaut arī tie ir kaisīti. Līvānos savukārt ir sliktis ielu segums, bedrains. Tomēr stāvoklis Preiļu ielās ir labāks nekā Daugavpili un Jēkabpili.

Inta Lozda no Preiļu pagasta:

— Šoziem lauku ceļi atkalas laikā bija drausmīgi. Man nācās braukt uz Priekule, un ceļš bija kā stikls. Pat autobusi nekursēja. Pagastu centros ceļi bija notīrīti un kaisīti, bet uz attālākām vietām nevarēja nokļūt.

L.Rancāne

Foto: M. Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

VID reģionālās iestādes Preiļu nodaļas darbinieku apmeklētāju pieņemšanas grafiks pagastos 2001. gada februārī — aprīlī

Pašvaldība	Februāris	Marts	Aprīlis	Laiks	Inspektore
Rušonas pagasts	22.02.2001.	22.03.2001.	26.04.2001.	9.00-10.30	S.Rumpe
Aglonas pagasts	22.02.2001.	22.03.2001.	26.04.2001.	11.00-12.30	S.Rumpe
Rožupes lauku teritorija	01.02.2001.	01.03.2001.	05.04.2001.	9.00-10.30	V.Žihare
Sutru pagasts	01.02.2001.	01.03.2001.	05.04.2001.	11.00-12.30	V.Žihare
Turku lauku teritorija	08.02.2001.	08.03.2001.	12.04.2001.	9.00-10.30	A.Nagle
Rudzātu pagasts	08.02.2001.	08.03.2001.	12.04.2001.	11.00-12.30	A.Nagle
Jersikas pagasts	20.02.2001.	20.03.2001.	17.04.2001.	9.00-10.30	G.Utnāne
Rožkalnu pagasts	20.02.2001.	20.03.2001.	17.04.2001.	11.00-12.30	G.Utnāne
Vārkavas pagasts	13.02.2001.	13.03.2001.	10.04.2001.	9.00-10.30	I.Anspoka
Upmalas pagasts	13.02.2001.	13.03.2001.	10.04.2001.	11.00-12.30	I.Anspoka
Silajāņu pagasts	15.02.2001.	15.03.2001.	19.04.2001.	9.00-10.30	I.Trūpa
Riebiņu pagasts	15.02.2001.	15.03.2001.	19.04.2001.	11.00-12.30	I.Trūpa
Galēnu pagasts	06.02.2001.	06.03.2001.	03.04.2001.	9.00-10.30	S.Višņakovē
Sīlukalna pagasts	06.02.2001.	06.03.2001.	03.04.2001.	11.00-12.30	S.Višņakova
Saunas pagasts	27.02.2001.	27.03.2001.	24.04.2001.	9.00-10.30	V.Žihare
Stabulnieku pagasts	27.02.2001.	27.03.2001.	24.04.2001.	11.00-12.30	V.Žihare
Pelēču pagasts	26.02.2001.	29.03.2001.	30.04.2001.	9.00-10.30	I.Leičenko
Preiļu novada Aizkalnes teritorija	26.02.2001.	29.03.2001.	30.04.2001.	11.00-12.30	I.Leičenko

Firmas «Degas» lielveikalā, Preiļos, Brīvības ielā 2 līdz 2001. gada 22. februārim cenu atlaidis 50%. 23. februārī jauns preču pieveidums.

Izgatavo mēbeles no lamināta pēc individuāla pasūtījuma ar piegādi. Tālr. 9497463, 9165041.

SIA «Ošukals» veikalā pārdod: KAMAZ rezerves daļas, metālapstrādes instrumentus, gultņus, ķīļsiksas, blīvslēģus. Jēkabpili, Bebru ielā 104a. Tālr. 52 32388, 9124492.

SIA «Tehniskā bāze»
♦ uzstāda ugunsdrošības un apsardzes signalizāciju;
♦ piedāvā ugunsdrošības iekārtas un dūmvadu tīrīšanas ierīces.
Brīvības ielā 2 (2. stāvā), Preiļos.
Tālr. 22407, 9163783, 9105518.

Iepērk visa veida gaļu. Samaksa tūlītēja. Augstas cenas. Tālr. 1-9105378, 1-9743623.

SIA «Ranko» par augstām cenām iepērk mājlopus. Noformē subsidijas. Samaksa uz vietas. Tālr. 42807, 46384, 44179, 9161121.

Pārdod

2 istabu dzīvokli. Tālr. 24479 vakaros;
2 istabu dzīvokli Rēzeknes ielā. Tālr. 9120894;
nomāju malku. Tālr. 21972, 9413486;
melasi, lopbarības kartupeļus, klijas. Tālr. 6577263;
kviešu, rudzu, auzu, miežu graudus; salmus rulonos. Tālr. 55745;
graudus, sienu. Tālr. 9190485;
graudu dzirnavas. Tālr. 53-78236;
tīrskirmes govi, grūsnu teli. Tālr. 73419;
slaucamu govi. Tālr. 9105034;
kumeļu (11 mēn.). Tālr. 78273.

Pērk

piena auto cisternu ar apjomu 4000 l. Tālr. 9427235;
MTZ traktor. Lēti. Tālr. 55628;
GAZ-21, 24, 53 un M-412 motorus. Tālr. 6553187;
aitas, piena teļus (gaļas šķirnes I pak. krustojuma). Tālr. 78364, 9128032.

Meklē darbu

Aprūpēšu un pieskatīšu vecu, slimu un gulošu cilvēku. Tālr. 9786761 (18-21).

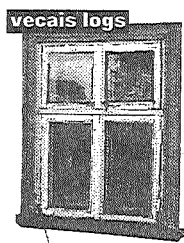
Lielā aizkustinājumā pateicos visiem saviem labvēļiem, kas mani atcerējās un mīļi un sirsnīgi apsveica 70 gadu jubilejā.

Valentīna Gudļevska

Izbraucam un par augstām cenām iepērkam govīs, buļļus, teles, cūkas un aitas dzīvsvārā. Samaksa uz vietas. Noformējam subsidijas. Tālr. 54 53480, 54 34420, 9629167 visu diennakti.

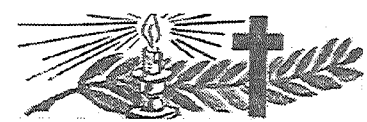
Z/s «Vidsētas» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 55645, 55649, 55796, 1-6563019.

LAIKS MAINĪT LOGUS!

Plastmasas, koka un alumīnija logi un durvis ar stikla paketēm. Palodzes. Garāžas vārti un metāla durvis.

Rēzekne (filiale), Skolas iela 10, tālr./fakss 46 21136, mob. tālr. 9 469877
Daugavpils (filiale, ražošanas), Imantas iela 23, tālr. 54 24823, fakss 54 24710, mob. tālr. 9 297748

Apklust balss, bet atbalss dzīva, Smiltis to un gadi neaizsegs. Skumjās esam kopā ar Elizabeti, TĒVI zaudējot. Preiļu slimokā.

Mīlas rokas ziedus noklās, Un tev silti vienmēr būs. Jūtam līdzī Astrīdai Ribinickai un tuviniekiem, TĒVI mūžībā pavadot. SIA «Saltupe»

Sāp sirds, no tēva šķiroties, Kad viņa taka smilšu kalnā iet. Sērojam ar Elizabeti Vilcāni, TĒVI pēdējā gaitā izvadot. Skolu grāmatveži

Viss nezūd, kad tēti kapu kalnā nes, Pār tevi vēsās smilšu sauļas krīt. Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi, Un kaut kur dziļi sirdī sāpes mīt. Dalām bēdu smagumu ar Elizabeti Vilcāni, TĒVI mūžībā pavadot. SIA «Kontakts» kolektīvs

Es aizeju projām pa staru, Kādu dziesmu atstājot jums... Brīdī, kad ilggadējās kora dziedātājas Veronikas GAVARES mūža pavadīens pārtrūcis, esam kopā ar viņas piederīgajiem. Rudzātu baznīcas koristi un ērgelnieks

Zeme sastingusi ziemas salā, Naktī zvaigznes rāmi mirdz. Aiziet dusēt kapu kalnā Darbīga cilvēka sirds. Tad, kad sirdī un acīs sakrīt bieža asaru migla un uz mūžīgu nesatikšanos jāatvadās no DZĪVESDRAUGA, esam kopā ar Mariju Trifanovu. Silajāņu pagasta padomes deputāti

Rūgta asara pār vaigu norit, Roka ceļas smilšu sauju sviest. Nekas nav atgriežams ne rīt, ne parīt, Tik izturēt, tik nesalūzt, tik paciest. Izsakām dziļu līdzjūtību Marijai Trifanovai un viņas tuviniekiem, VĪRU mūžībā aizvadot. Vēlētāju apvienība «Cerība»